

**Informacja o realizacji współpracy międzynarodowej
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
w 2013 roku**

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.....	4
II. Niesformalizowana współpraca międzynarodowa Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.....	34
III. Współpraca w ramach instytucji międzynarodowych.....	41
IV. Inne wydarzenia realizowane w ramach współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego.....	47

Stan działań – listopad 2013

Informacja została przygotowana w oparciu o dane Departamentu Współpracy Międzynarodowej oraz materiały przesłane przez inne komórki Urzędu Marszałkowskiego i jednostki organizacyjne Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

WSTĘP

Współpraca zagraniczna Województwa Warmińsko-Mazurskiego prowadzona jest w oparciu o zasady zawarte w Rozdziale 6 - Współpraca zagraniczna ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa. Aby formalnie uznać stosunki Województwa Warmińsko-Mazurskiego z jego zagranicznymi partnerami i stworzyć platformę do wielopłaszczyznowego współdziałania, Sejmik Województwa uchwalił „Priorytety współpracy zagranicznej województwa”. Priorytety opracowane zostały w oparciu o zapisy Rozdziału 6 z uwzględnieniem Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Aktualnie obowiązujące wytyczne współpracy Województwa ujęte zostały w Priorytetach przyjętych 24 listopada 2009 r. uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr XXXV/665/09.

Regiony, z którymi Samorząd Województwa prowadzi współpracę na podstawie podpisanych dokumentów:

- Chiny – Prowincja Heilongjiang – Protokół uzgodnień pomiędzy Województwem Warmińsko-Mazurskim a Prowincją Heilongjiang został podpisany 18 lutego 2005 r.
- Dania – Regionalna Gmina Bornholm – Porozumienie o współpracy podpisano 29 września 2003 r.
- Francja – Departament Côtes d’Armor – Porozumienie o współpracy podpisano 24 czerwca 2000 r.
- Rosja – Obwód Kaliningradzki – Porozumienie o współpracy podpisano 19 września 2001 r.
- Słowacja – Województwo Bańsko-Bystrzyckie – Porozumienie o współpracy podpisano 8 lipca 2003 r.
- Szwecja – Województwo Halland – Porozumienie o współpracy podpisano 27 listopada 2000 r.
- Ukraina – Obwód Rówieński – Porozumienie o współpracy podpisano 9 grudnia 2003 r.
- Włochy – Autonomiczny Region Vallée d’Aoste – Porozumienie o współpracy podpisano 11 kwietnia 1999 r.
- Włochy – Prowincja Perugia – Umowa o współpracy międzyregionalnej została podpisana 22 kwietnia 2008 r.
- Chorwacja – Żupania Splicko-Dalmatyńska – Umowa o współpracy regionalnej podpisana została 5 sierpnia 2012 r.

I. Współpraca międzynarodowa prowadzona przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

1. Rosja

Współpraca z obwodem kaliningradzkim FR realizowana jest na podstawie Porozumienia o Współpracy między Województwem Warmińsko-Mazurskim RP i Administracją Obwodu Kaliningradzkiego FR z 2001 roku oraz Planu Pracy na lata 2011-2013.

Mały ruch graniczny (MRG) z obwodem kaliningradzkim

Umowa o zasadach małego ruchu granicznego została podpisana przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oraz Rząd Federacji Rosyjskiej 14 grudnia 2011 r. Podpisanie w/w umowy było efektem wielu rozmów przeprowadzonych na szczeblu unijnym, a także starań samorządów województw objętych obszarem małego ruchu granicznego. Ratyfikacja umowy po stronie polskiej stała się możliwa po wcześniejszym uchwaleniu przez Sejm RP ustawy wyrażającej zgodę na ratyfikację umowy przez prezydenta RP, co nastąpiło 16 marca 2012 r., następnie rozpatrzeniu i przyjęciu w dniu 12 kwietnia br. przez Senat, a finalnie podpisaniu jej 4 maja 2012 r. przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Proces ratyfikacji po stronie polskiej zakończył się 14 maja 2012 r. Ratyfikacja umowy po stronie rosyjskiej nastąpiła po przyjęciu jej przez Dumę Państwową – niższą izbę parlamentu Rosji w dniu 25 maja 2012 roku, a następnie zatwierdzeniu dnia 6 czerwca 2012 roku porozumienia przez Radę Federacji – wyższą izbę parlamentu. Prezydent FR, Władimir Putin 14 czerwca 2012 r. podpisał ustawę federalną o ratyfikacji umowy i tym samym zakończył proces uprawomocnienia porozumienia po stronie rosyjskiej. **Umowa weszła w życie 27 lipca 2012 r. W roku bieżącym Konsulat Federacji Rosyjskiej w Gdańsku wystawił ok. 25 tys. zezwoleń uprawniających do przekroczenia granicy w ramach mrg, zaś Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w Kaliningradzie wystawił w 2013 roku ok. 143 tys. zezwoleń¹.**

Działania informacyjne w związku z wprowadzeniem MRG

- Wsparcie Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zdobył dofinansowanie Ministerstwa Spraw Zagranicznych w konkursie na działania podkreślające obywatelski i samorządowy wymiar polskiej polityki zagranicznej. Projekt realizowany od czerwca do listopada 2013 roku pod nazwą „Mały ruch graniczny po pierwszym roku funkcjonowania – oczekiwania a osiągnięcia” okazał się doskonałą platformą dialogu z partnerami z obwodu kaliningradzkiego.

¹ Dane własne Konsulatu FR w Gdańsku oraz Konsulatu RP w Kaliningradzie na dzień 18.11.2013 roku

Inicjatywa miała na celu pogłębienie współpracy między regionami i wzmocnienie merytorycznego zaplecza wzajemnych kontaktów. Partnerzy spotykali się podczas otwartych seminariów naukowych, spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców, wizyt studyjnych oraz spotkań przedstawicieli organizacji pozarządowych. Założenia projektu przygotował Departament Współpracy Międzynarodowej we współpracy z Komisją Współpracy Międzynarodowej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Izbą Celną w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego w Olsztynie.

Główne działania w projekcie:

- Spotkania informacyjne dotyczących zwrotu podatku VAT dla podróżnych. Głównymi zagadnieniami spotkań były: funkcjonalność systemu zwrotu podatku VAT podróżnym, podstawy prawne, dane dotyczące ilości i wartości dokumentów TAX FREE oraz asortyment najchętniej wywożonych towarów przez podróżnych z Federacji Rosyjskiej. Uczestnicy spotkań poznali również szczegółowe zasady korzystania z ogólnopolskiego systemu zwrotu podatku VAT podróżnym, zaprojektowanego i wdrożonego przez Służbę Celną. Spotkania odbyły się w Giżycku, Lidzbarku Warmińskim oraz w Olsztynie.
- Wspólne posiedzenie Komitetu ds. Stosunków Międzynarodowych i Międzyregionalnych, Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego Dumy Obwodu Kaliningradzkiego z Komisją Współpracy Międzynarodowej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Inicjatywa służyć miała pogłębieniu współpracy między regionami i wzmocnieniu merytorycznego zaplecza wzajemnych kontaktów. Podczas spotkania omówione zostały doświadczenia z funkcjonowania małego ruchu granicznego oraz kwestie związane z organizacją XII Forum Parlamentów Południowego Bałtyku (19-22 maja 2014 r.), którego gospodarzem po raz pierwszy będzie Duma Obwodu Kaliningradzkiego.
- Organizacja wyjazdu studyjnego dla przedstawicieli organizacji pozarządowych do obwodu kaliningradzkiego (26-27 września); spotkania z przedstawicielami rosyjskich organizacji pozarządowych w Domu Weterana oraz pracownikami administracji obwodowej.
- Konferencja podsumowująca „Mały ruch graniczny po roku funkcjonowania – oczekiwania a osiągnięcia”; wnioski i opinie dotyczące otwarcia granic z Rosją przedstawili politycy, przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, środowisk naukowych i organizacji pozarządowych z obszaru objętego małym ruchem granicznym. Wypracowane podczas konferencji rekomendacje stanowiąc będą ważny głos w dyskusji nt. dalszych działań zmierzających do ograniczania, a nawet likwidacji formalnych barier we współpracy pomiędzy mieszkańcami, przedsiębiorcami oraz instytucjami publicznym po polskiej i rosyjskiej stronie. Podczas konferencji zaprezentowane zostały wyniki badań przygotowanych na zlecenie Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, dotyczące efektów wejścia w życie Umowy o zasadach małego ruchu granicznego. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM) przedstawił najnowszą ekspertyzę dotyczącą sytuacji politycznej na obszarze przygranicznym. Wynikami badań zleconymi przez Stowarzyszenie Gmin RP Euroregionu Bałtyk podzielił się także Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie.

Dni Obwodu Kaliningradzkiego na Warmii i Mazurach

Dni Obwodu Kaliningradzkiego na Warmii i Mazurach to cykliczne wydarzenie, które ma na celu rozwój międzynarodowej współpracy pomiędzy regionami na różnych płaszczyznach. Dodatkowo, organizowane w ramach *Dni...* forum gospodarcze umożliwia nawiązanie bezpośrednich kontaktów gospodarczych regionalnych przedsiębiorstw z partnerami z terenu Obwodu Kaliningradzkiego. Tegoroczne Dni Obwodu Kaliningradzkiego w naszym regionie odbyły się w dniach 23-25 maja 2013 roku.

W ramach przedsięwzięcia zorganizowano:

- W Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie otwarta została wystawa fotograficzna Olega Jankilewicza „Masters”, a Kaliningradzka Orkiestra Symfoniczna zagrała „Uliczne melodie w smokach”.
- W Ełku wystawiono spektakl teatralny „Dziki łabędź” Kaliningradzkiego Obwodowego Teatru Lalek, a następnie odbył się koncert w wykonaniu „Trio Paryż” i „Mirośław i Władysław”.
- Forum Współpracy Biznesowej w Centrum Wdrażania i Promocji Innowacji w Olsztynie, gdzie minister gospodarki obwodu kaliningradzkiego zaprezentował potencjał inwestycyjny regionu, a zainteresowani przedsiębiorcy uczestniczyli w spotkaniach branżowych.
- Spotkania polskich i rosyjskich bibliotekarzy (Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Olsztynie podpisała umowę o współpracy z biblioteką z Kaliningradu).
- Koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu zespołu „Lira” oraz chóru prawosławnego z Kaliningradu w Katedrze św. Jakuba w Olsztynie.
- Pokaz kina rosyjskiego w Domu Mendelsohna w Olsztynie. Widzowie mieli okazję zobaczyć m.in. rosyjski dramat wojenny „We mgle” w reżyserii Siergieja Łoźnicy.
- Mecz towarzyski piłki nożnej pomiędzy reprezentacją województwa warmińsko-mazurskiego z rocznika 1997 a reprezentacją Szkoły Sportowej Kaliningradu.

V Międzynarodowe Forum Regionów Partnerów Obwodu Kaliningradzkiego

W dniach 4-5 czerwca w Kaliningradzie odbyło się V Międzynarodowe Forum Regionów-Partnerów Obwodu Kaliningradzkiego, którego organizatorem był rząd Obwodu Kaliningradzkiego. Uczestnicy rozmawiali o współpracy międzyregionalnej i jej nowych perspektywach. Rozmowy dotyczyły również Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja 2007-2013. Odbyły się też konsultacje w sprawie programów współpracy transgranicznej na okres 2014-2020. Rosyjscy gospodarze Forum zaprezentowali możliwości współpracy międzynarodowej w celu ochrony przyrody i rozwijania turystyki w oparciu o

unikalny potencjał ekologiczny Parku Przyrodniczego „Wisztyniecki” ustanowionego na terenie rosyjskiej części Puszczy Rominckiej i Jeziora Wisztynieckiego.

Rosyjska gotowość aktywizacji współpracy we wschodniej części obwodu, przylegającej do powiatu gołdapskiego budzi nadzieje na pozytywne efekty tej otwartości dla mieszkańców terenów przygranicznych po obu stronach granicy. Samorząd województwa ma tu swoją jednostkę posiadającą doświadczenie w realizacji wspólnych projektów z partnerami rosyjskimi – to Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej z siedzibą w Żytkiejmach.

V Forum Regionów Polska-Rosja

W dniach 2-4 czerwca 2013 r. w Niżnym Nowgorodzie odbyło się V Forum Regionów Polska – Rosja. W tym starym rosyjskim mieście spotkali się przedstawiciele regionów Rosji oraz polskich samorządów wojewódzkich. Patronat nad forum, w którym wzięło udział blisko 300 osób, w tym 70 z Polski z 15 województw, objęli Senat RP i Rada Federacji Zgromadzenia Federalnego Federacji Rosyjskiej. Forum jest płaszczyzną współpracy między regionami obu państw i ważną platformą wymiany doświadczeń w rozwiązywaniu problemów dotyczących obywateli. Forum w tym roku było spotkaniem na najwyższym szczeblu w politycznych kontaktach między Polską i Rosją.

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentował Pan Marszałek Jacek Protas. Tegoroczne spotkanie poświęcono głównie promocji wspólnych inicjatyw z obszaru kultury, edukacji i wymiany młodzieży. Jednym z punktów obrad była prezentacja projektów realizowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz władze obwodu kaliningradzkiego.

Współpraca w zakresie kultury

- **Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku**
 - Współpraca z Bałtyckim Federalnym Uniwersytetem im. Immanuela Kanta – w dniach 5-7 czerwca pracownik Uniwersytetu wziął udział w obchodach oficjalnych jubileuszu 100-lecia i międzynarodowej konferencji skansenowskiej przygotowanej w ramach tych obchodów „Popkultura i „chłopkultura”. Muzeum skansenowskie XXI wieku – miejsce ochrony kultury ludowej, a może park rozrywki...”.
 - Współpraca z Ogrodem Zoologicznym w Kaliningradzie (miejscem pierwszej siedziby Muzeum) – Wizyta dyrektora Muzeum w Ogrodzie Zoologicznym, spotkanie z dyrektorem ZOO, badanie terenowe - sporządzenie dokumentacji fotograficznej, zaproszenie dyrekcji ZOO na obchody jubileuszowe Muzeum. Wymiana materiałów archiwalnych i informacji na temat historii Muzeum w Olsztynku.

- **Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie**

- XXXV Międzynarodowy Jarmark Folkloru (3-4.08.2013) – Głównym celem przedsięwzięcia jest podtrzymanie i kontynuacja charakterystycznych regionalnych i etnicznych cech kultury ludowej oraz rozwijanie ducha tolerancji dla odmienności grup etnicznych zamieszkujących powiat węgorzewski. Zwrócenie uwagi na najcenniejsze jej elementy, tradycyjne i współczesne przy jednoczesnym promowaniu dziedzictwa kulturowego (materialnego i niematerialnego) województwa warmińsko-mazurskiego na arenie ogólnopolskiej i zagranicznej. Jarmark to żywe kultywowanie często zamierających tradycji polskich i mniejszościowych, a także duża atrakcja turystyczna ziemi węgorzewskiej. Współpraca dotyczyła głównie udziału twórców i zespołów ludowych z Rosji, ale również z Litwy i Ukrainy.
- W 2013 roku muzeum zorganizowało następujące wystawy z partnerami z Rosji: wystawa „Ikony i pisanki” – wystawa prac autorskich studentów Wydziału Sztuki Użytkowej i Rzemiosł Ludowych Technikum Artystyczno-Przemysłowego w Kaliningradzie; wystawa „Terytoria Mira w Kaliningradzie”; wystawa Franciszka Maluszczyka w Kaliningradzie; wystawa „Życiorysy niezwykle”.

- **Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Sukertowej-Biedrawiny**

- Współpraca z Obwodową Uniwersalną Biblioteką Naukową w Kaliningradzie – w 2013 roku realizowano projekt „Internetowy Festiwal Literacki Euroczytanie 2007” – celem projektu było wzmocnienie długofalowej współpracy pomiędzy Polską, Litwą i Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej w zakresie wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjnych do rozwoju czytelnictwa głównie wśród młodzieży w wieku 16-25 lat poprzez: przeprowadzenie międzynarodowego internetowego festiwalu literackiego, przygotowanie platformy sprzętowej i organizacyjnej jako narzędzia kolejnych edycji festiwalu i podstawy dalszej współpracy sąsiedzkiej, wymianę doświadczeń partnerów w zakresie użytkowania Internetu, współpracy z administracją oraz w zakresie pozyskiwania środków.
- Wygłoszenie referatu pt. „Digitalizacja zbiorów bibliotecznych w Polsce” przez pracownika WBP w Olsztynie podczas 8. spotkania Międzynarodowej Bibliotecznej Szkoły Filozoficznej poświęconego „Ochronie dokumentalnego kulturowego dziedzictwa w epoce elektroniki”, organizowanego przez Obwodową Uniwersalną Bibliotekę Naukową.

Współpraca szkół

- **Szkoła Policealna im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie**

- Na podstawie podpisanego 11.06.2010 roku Porozumienia pomiędzy Bałtyckim

Federalnym Uniwersytetem im. E. Kanta w Kaliningradzie a Szkołą Policealną im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie następuje bieżąca wymiana uczniów oraz słuchaczy kierunku Technik Farmaceutyczny Szkoły Policealnej im. prof. Zbigniewa Religi w Olsztynie a Bałtyckim Federalnym Uniwersytet im. E. Kanta w Kaliningradzie.

- W tym roku Szkoła gościła 90-osobową delegację uczniów z rosyjskich szkół na Szkolnych Obchodach IV rocznicy śmierci profesora Zbigniewa Religi – patrona Szkoły.
- Stałe wizyty oraz wykłady Dyrektora Szkoły Policealnej im. prof. Zbigniewa Religi w Szkole w Kaliningradzie na temat historii placówki, kierunków kształcenia oraz działalności promocyjnej Szkoły.

- **Szkoła Policealna im. Jadwigi Romanowskiej w Elblągu**

- Udział przedstawiciela Szkoły Policealnej w seminarium dotyczącym reaktywacji współpracy ze szkołami o podobnym profilu w celu pozyskania partnerstwa do realizacji wspólnych przedsięwzięć. W wyniku bilateralnej współpracy planowane jest złożenie wniosku aplikacyjnego w 2014 roku.

Współpraca w zakresie sportu

(koordynacja: Departament Sportu)

Udział reprezentacji drużyny sportowej „Olimpii” Gwardijsk z Obwodu Kaliningradzkiego w dniach 18-21 kwietnia 2013 r. w „XVI Międzynarodowym Turnieju Piłki Nożnej Naki - CUP 2013”. Celem projektu, który odbył się w Olsztynie było propagowanie sportu, rozwijanie współpracy z zaprzyjaźnionymi regionami i wymiana wspólnych doświadczeń oraz promocja Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Współpraca w zakresie turystyki

Uzupełnieniem Planu Pracy Województwa z Obwodem Kaliningradzkim jest szczegółowy plan działań w zakresie turystyki (koordynacja: Departament Turystyki, Biuro Regionalne WW-M w Elblągu)

- **Wybrane zagadnienia z zakresu turystyki, które były realizowane w 2013 roku to:**

- Spotkanie Ministra Turystyki Rządu Obwodu Kaliningradzkiego FR Pani Mariny Agejewej z przedstawicielami Województwa Warmińsko-Mazurskiego w celu omówienia bieżących działań wynikających z Planu Pracy w obszarze turystyki pomiędzy Ministerstwem Turystyki Rządu Obwodu Kaliningradzkiego FR i Departamentem Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2012-2014. Szczególną uwagę Pani Minister zwróciła na przygotowania w kontekście zbliżających się Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej, których gospodarzem w 2018 roku będzie Rosja.

- Udział przedstawicieli Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz branży turystycznej w Międzynarodowych Targach Turystycznych „Jantur” w Kaliningradzie (10-13 kwietnia). W tegorocznej edycji targów uczestniczyło blisko 170 osób z Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Była to największa reprezentacja regionu w naszej dotychczasowej historii uczestnictwa w targach. Goście odwiedzający stoisko Warmii i Mazur byli zainteresowani konkretnymi propozycjami touroperatorów, ofertą SPA, cennikami usług.
- Wspieranie działań w ramach podpisanej w 2011 r. umowy o wzajemnej współpracy pomiędzy Warmińsko-Mazurską Regionalną Organizacją Turystyczną i Regionalnym Centrum Informacji Turystycznej w Kaliningradzie w zakresie m.in. publikacji i wymiany materiałów promocyjnych.
- Udział, w ramach wymiany partnerskiej, przedstawicieli Samorządu Województwa i branży turystycznej Warmii i Mazur na stoisku Obwodu Kaliningradzkiego podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych MITF w Moskwie (16-19 maja), a także strony kaliningradzkiej na stoisku Warmii i Mazur w ramach Poznańskich Targów Turystycznych Tour Salon (23-27 października). Celem udziału w targach jest partnerska promocja potencjału turystycznego sąsiadujących ze sobą regionów. Uczestnictwo w moskiewskiej imprezie jest sposobem na zachęcenie turystów ze stolicy i głębi kraju do skorzystania wypoczynku na terenie obwodu kaliningradzkiego z możliwością wyjazdu na Warmię i Mazury. Mieszkańcy Moskwy są zainteresowani głównie wypoczynkiem aktywnym: kajakowym, żeglarstwem, wędkarstwem, a także korzystaniem obiektów SPA i wypoczynkiem na wsi.
- Prezentacja regionu Warmii i Mazur dla 40-osobowej grupy rosyjskich przedstawicieli sieci informacji turystycznej reprezentujących m.in. Moskwę, Sankt Petersburg, Archangielsk, Republikę Tatarstanu, Murmańsk, Obwód Jarosławski, Kamczatkę, Obwód Rostowski – w ramach międzynarodowej konferencji pt. „Rola turystyczno-informacyjnych centrów w funkcjonowaniu przestrzeni informacyjnej” (4-5 października). Współorganizatorem przedsięwzięcia było Ministerstwo Turystyki Rządu Obwodu Kaliningradzkiego, Polski Ośrodek Informacji Turystycznej w Moskwie oraz Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Celem spotkania było przedstawienie m.in. polskiego systemu informacji turystycznej, a także wymiana doświadczeń z pracownikami punktów informacji turystycznej w regionie.
- I Międzynarodowy Rajd Motocyklowy na trasie Olsztyn-Kaliningrad (10-12 maja) pod patronatem Marszałka Województwa. Warmię i Mazury reprezentowało 30 uczestników ze Stowarzyszenia Motocyklistów „Skrzydła Warmii” z Olsztyna. Gospodarzem tegorocznego rajdu był klub „Wołki” z Kaliningradu. Celem imprezy jest popularyzacja turystyki kwalifikowanej – motocyklowej – w ramach małego ruchu granicznego.
- Prezentacja branży hotelarskiej w centrum konferencyjnym „Rybna Birza” w Kaliningradzie. 19 czerwca br. przedstawiciele rosyjskiej branży turystycznej, mediów, administracji i biznesu zapoznali się z ofertą cztero- i pięciogwiazdkowych hoteli z Warmii

i Mazur. Do udziału w prezentacji zaproszono przedstawicieli hoteli, które otrzymały dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia Mazury na lata 2007-2013. Zaproszeni goście mieli możliwość poznania oferty hotelarzy, a także uczestniczenia w rozmowach branżowych oraz degustacji potraw regionalnych.

- XIII Międzynarodowy Spływ Kajakowy na rzece Łynie-Ławie. Jego organizatorami są: Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Duma Obwodu Kaliningradzkiego, starostwo powiatowe w Bartoszycach, administracja rejonu Prawdinsk oraz Stowarzyszenie Samorządowców Przygranicznych Euroregionu Łyna-Ława. Cel imprezy to propagowanie i rozwój współpracy transgranicznej, promocja walorów turystycznych rzeki Łyny-Ławy po obu stronach granicy polsko-rosyjskiej, popularyzacja aktywnego wypoczynku poprzez uprawianie turystyki kajakowej oraz integracja środowisk samorządowych województwa warmińsko-mazurskiego i obwodu kaliningradzkiego. Do udziału w imprezie została zaproszona także młodzież obu regionów. Główną przesłanką organizatorów jest dążenie do uruchomienia sezonowego, turystycznego przejścia granicznego na rzece Łyna-Ława. Inauguracja XIII edycji spływu, w którym uczestniczyło 115 kajakarzy, odbyła się 27 czerwca na nowo oddanej do użytku promenadzie z przystanią kajakową w Bartoszycach.
- „Młodzież kaliningradzka poznaje Warmię i Mazury”. Pod takim hasłem w dniach 30.01 – 01.02.2013 r. na terenie województwa warmińsko-mazurskiego przebywała 30-osobowa grupa studentów kaliningradzkich uczelni przygotowujących specjalistów w zakresie usług turystycznych. Podczas wizyty młodzież odwiedzała wybrane obiekty hotelowe, a także atrakcje turystyczne na Warmii i Mazurach. W sali sesyjnej Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego odbyło się spotkanie poświęcone problematyce rozwoju turystyki w naszym województwie w kontekście współpracy z obwodem kaliningradzkim.
- Udział przedstawicieli obwodu kaliningradzkiego w Warmińskim Kiermasie Dialogu, Tradycji i Zabawy w Bałdach (gm. Purda). Podczas tegorocznej edycji goście dodatkowo mieli możliwość uczestniczenia w prezentacji gospodarstw wiejskich oraz atrakcji turystycznych Warmii i Mazur. Obwód kaliningradzki reprezentowała 4-osobowa grupa przedstawicieli – właścicieli gospodarstw agroturystycznych.
- XII Międzynarodowy Rajd Rowerowy o Puchar Konsula Generalnego RP w Kaliningradzie (11 maja). W imprezie uczestniczyło ponad 110 kolarzy z rejonu Prawdinsk i Kaliningradu, powiatów kętrzyńskiego i ostródzkiego, a także reprezentacja Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Jego 35-kilometrowa trasa wiodła z Prawdinska do Mołtajn. Granicę państwową rowerzyści przekraczali na okazjonalnie otwieranym przejściu Michałkowo-Żeleznodorożnyj. Organizujący imprezę samorządowcy z obu stron granicy stawiają sobie za cel uruchomienie na stałe przejścia granicznego Michałkowo-Żeleznodorożnyj, co pozwoli przygranicznym rejonom na korzystanie w większym zakresie z możliwości oferowanych przez mały ruch graniczny. Jedną z tych możliwości jest rozwój turystyki kwalifikowanej, w tym rowerowej.

- Międzynarodowy Spływ Kajakowy Węgorapa – Angrapa. W imprezie organizowanej w dniach 4-8 września uczestniczyło ponad 60 osób. Program obejmował liczne imprezy towarzyszące: prezentacje potraw regionalnych, rękodzieła, konkursy ekologiczne, sprawnościowe, konkursy fotograficzne i plastyczne. Organizatorem tegorocznego spływu był Powiat Węgorzewski, organizacja lokalna Partnerstwo na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także partnerzy rosyjscy.
- IV Międzynarodowe Regaty o Puchar Trzech Marszałków na Zalewie Wiślanym i Kaliningradzkim (11-14 lipca). Organizatorami regat są Województwa Warmińsko-Mazurskie, Pomorskie oraz Obwód Kaliningradzki. W ramach tegorocznej imprezy zorganizowane zostały wyścigi jachtów kabinowych na trasie z Fromborka do Bałtyjska i z Bałtyjska do Elbląga. Przesłanką tegorocznych regat była popularyzacja Szlaku Wodnego im. Króla Stefana Batorego.

Współpraca w zakresie zdrowia

- **Działania koordynowane przez Departament Zdrowia**

- W dniach 19-21 września 2013 roku przedstawiciele Departamentu Zdrowia i 3 przedstawiciele szpitali podległych Samorządowi Województwa brali udział w XIV Międzynarodowych Targach pn. „Medycyna i kosmetologia 2013“ odbywających się w Kaliningradzie. Stoisko Warmii i Mazur, jak co roku cieszyło się dużym zainteresowaniem zarówno lekarzy z obwodu kaliningradzkiego i innych osób związanych z ochroną zdrowia jak i mieszkańców obwodu. Celem udziału przedstawicieli Województwa w targach było promowanie usług medycznych świadczonych przez szpitale, dla których Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest organem tworzącym.

- **Wojewódzki Szpital Zespolony w Elblągu** wraz z Miejską Stacją Pogotowia w obwodzie kaliningradzkim prowadzi, w ramach programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja, projekt pod nazwą „Rozwój nowoczesnego systemu ratownictwa medycznego w oparciu o modernizację infrastruktury i rozbudowę systemów jednostek świadczących usługi medyczne oraz podniesienie jakości świadczeń medycznych w tym zakresie w regionie transgranicznym”.

- **Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Ameryce** od wielu lat współpracuje z partnerami z obwodu kaliningradzkiego – Medexpert, Info-Vita, MedLuks, Sanatorium Ortopedycznym w Pioniersku.

Głównym celem realizowanego wspólnie projektu „Rozwój potencjału ludzkiego poprzez poprawę warunków społecznych, rządzenia i szans edukacyjnych” na terenie Obwodu Kaliningradzkiego oraz Województwa Warmińsko-Mazurskiego jest: zmniejszenie tempa

wzrostu przypadków niepełnosprawności oraz wzrost jakości życia dzieci zamieszkałych w małych miastach i na terenach wiejskich w ww. obszarach interwencji.

- **Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy w Olsztynie** również prowadzi szeroką współpracę z obwodem kaliningradzkim. Działania szpitala z partnerem rosyjskim w 2013 roku to:
 - Stała współpraca z siecią klinik MedEkspert z Kaliningradu w zakresie ambulatoryjnego i stacjonarnego leczenia pacjentów.
 - Współpraca ze Stowarzyszeniem Dzieci Chorych na Cukrzycę z Kaliningradu w zakresie wykonywania okresowych badań profilaktycznych.
 - Opracowanie ulotki informacyjnej w jęz. rosyjskim.
 - 24.10.2013 r. – wizyta delegacji pielęgniarek z obwodu kaliningradzkiego, które zapoznawały się z zasadami funkcjonowania naszej placówki.
 - Wizyty studyjne lekarzy z kaliningradzkich placówek ochrony zdrowia.
 - Udział lekarzy z WSSD w międzynarodowych konferencjach i sympozjach.

- **Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie** od 2007 roku stale współpracuje z Centrum Medycznym „MedEkspert” w Kaliningradzie. Przedmiotem niniejszej współpracy jest świadczenie usług medycznych dla mieszkańców Federacji Rosyjskiej, szczególnie Obwodu Kaliningradzkiego:
 - W dniach 19-21.09.2013 roku przedstawicielka Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie wzięła udział w Międzynarodowych Targach „Medycyna i Kosmetologia” odbywających się w Kaliningradzie. Celem wizyty była prezentacja regionu warmińsko-mazurskiego oraz szpitali w nim działających.
 - W dniu 15.11.2013 r. odbyła się uroczystość otwarcia nowego bloku operacyjnego i centralnej sterylizatorni, na którą zaproszeni zostali Konsul Generalny RP w Kaliningradzie, Przewodnicząca Dumy Obwodu Kaliningradzkiego, Gubernator Obwodu Kaliningradzkiego oraz lekarze i pielęgniarki Centrum Medycznego „MedEkspert” w Kaliningradzie.
 - **Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie** realizuje we współpracy z Miejskim Szpitalem nr 3 w Kaliningradzie projekt „Zdrowe płuca dla wszystkich”, w ramach którego: zorganizowano 2 wizyty studyjne partnera rosyjskiego w Olsztynie; przeprowadzono 3 staże pracowników partnera w Olsztynie.

- **Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego** podjął w 2013 roku w ramach współpracy międzynarodowej ścisłą współpracę z trzema podmiotami leczniczymi z obwodu kaliningradzkiego: Państwowym Ośrodkiem Leczenia Uzależnień Narkotykowych i Alkoholowych w Kaliningradzie, Państwowym Szpitalem

Psychiatrycznym nr 1 w Kaliningradzie, Państwowym Szpitalem Psychiatrycznym nr 2 w Kaliningradzie:

- Współpraca dotyczy realizacji programów ochrony zdrowia i profilaktyki zdrowotnej dla obywateli zamieszkałych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego oraz obwodu kaliningradzkiego w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień.
- Współpraca rozpoczęła się od przyjacielskiej wizyty strony rosyjskiej w Wojewódzkim Zespole Lecznictwa Psychiatrycznego w dniu 28 listopada 2012 roku. W dniach 21-22 lutego 2013 roku doszło do rewizyty strony polskiej w obwodzie kaliningradzkim, podczas której zapoznano się z obiektami szpitalnymi i metodami leczenia. Efektem tych wizyt było podpisanie listu intencyjnego (porozumienia) regulującego zakres dalszej współpracy.

Współpraca w zakresie polityki społecznej

- 1. Współpraca z obwodem kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej w ramach Komisji ds. Zatrudnienia i Polityki Socjalnej Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów Rzeczypospolitej Polskiej z Obwodem Kaliningradzkim** (koordynacja: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej).

- **Posiedzenie Komisji ds. Pracy i Polityki Socjalnej Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim FR w Kaliningradzie. Termin: 21-23 maja 2013 r. – Kaliningrad**

Tematem przewodnim posiedzenia Komisji były kwestie dotyczące sytuacji na rynku pracy w Polsce i obwodzie kaliningradzkim. Podczas dyskusji zwrócono szczególną uwagę na potrzebę poszukiwania skuteczniejszych metod aktywizacji zawodowej osób 50+ oraz osób niepełnosprawnych w obu państwach. Podczas kolejnego spotkania odbyła się wizyta w Urzędzie Pracy obwodu kaliningradzkiego (odpowiednik WUP w Polsce) oraz w Miejskim Urzędzie Pracy w Kaliningradzie. Zapoznano delegację z zasadami obsługi klienta, zakresem korzystania z usług internetowych w poszukiwaniu pracy. W trakcie podsumowania wizyty podjęto wstępne decyzje o tematach, które będą przedmiotem rozmów w Polsce podczas wizyt każdej z podkomisji. Podkomisja Polityki Socjalnej przyjęła temat pracy z młodzieżą wymagającą wsparcia m.in. poprzez streetworkerów oraz aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych.

- **Posiedzenie Komisji ds. Pracy i Polityki Socjalnej Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim FR w Warszawie. Termin 29-31 października 2013 r. – Warszawa**

Podczas posiedzenia Komisji strona polska przedstawiła zasady funkcjonowania organizacji pozarządowych w Polsce oraz zasady ich współpracy z administracją rządową,

w tym ich finansowanie. Ponadto omówiono zagadnienia związane z ochroną prawną kobiet w ciąży, pomocy w początkowym okresie macierzyństwa oraz problematykę związaną z powrotem na rynek pracy po urodzeniu dziecka. W następnej kolejności strona rosyjska zaprezentowała przygotowane przez siebie materiały. Tematem przewodnim podkomisji polityki społecznej było zagadnienie pieczy zastępczej. Dyskutowano również na temat wstępnego planu pracy komisji i podkomisji na rok 2014.

- **Wizyta studyjna w województwie warmińsko-mazurskim przedstawicieli rosyjskiej strony podkomisji ds. polityki społecznej działającej w ramach Komisji ds. Pracy i Polityki Socjalnej Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów Rzeczypospolitej Polskiej z Obwodem Kaliningradzkim FR w Olsztynie.**

Termin: 25-27 września 2013r. – Elk/ Biskupiec/ Olsztyn

Tematem przewodnim wrześniowej wizyty studyjnej była praca nowoczesnymi metodami z młodzieżą dysfunkcyjną wymagającą wsparcia m.in. poprzez streetworkerów oraz aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych. Wizyta rozpoczęła się od spotkania gości z prezydentem Elku. Podczas tego spotkania zaprezentowano działalność streetworkerów i animatorów pracujących z dziećmi i młodzieżą na elckich podwórkach. Goście wizytowali również Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Pod Kasztanami”. Drugi dzień wizyty goście spędzili w Biskupcu, zapoznali się z szeroką działalnością placówek prowadzonych przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Biskupcu.

- **Posiedzenie podkomisji ds. polityki społecznej działającej w ramach Komisji ds. Pracy i Polityki Socjalnej Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów Rzeczypospolitej Polskiej z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej w Swietłogorsku. Termin: 18-20.09.2013 r.**

Podczas wizyty delegacja polska brała udział w konferencji pt. „Działalność niekomercyjnych i społecznych organizacji w sferze socjalnej państwa”. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele administracji obwodu kaliningradzkiego oraz organizacje pozarządowe. W trakcie spotkania strona rosyjska poruszyła tematy dotyczące aktualnych problemów społecznych oraz włączenie w ich rozwiązywanie podmiotów niepublicznych. Zwrócono uwagę na rosnącą aktywność mieszkańców Rosji w życiu publicznym oraz wzrost środków przekazywanych organizacjom pozarządowym. Omówiono również podejmowane działania na rzecz młodzieży, w tym organizację wolontariatu młodzieżowego. Strona polska przedstawiła natomiast podstawy i zasady działalności organizacji pozarządowych w Polsce i województwie warmińsko-mazurskim. Jako przykład dobrych praktyk zaprezentowano zasady i formy funkcjonowania Federacji Organizacji Socjalnych FOSa.

2. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

Wojewódzki Urząd Pracy prowadzi intensywną współpracę z obwodem kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. W ramach działań organizowane są posiedzenia i seminaria, podczas których prowadzone są przedsięwzięcia promujące region Warmii i Mazur. Podczas spotkań prezentowane są m.in. walory gospodarcze, turystyczne i kulturowe regionu.

- Współpraca z Agencją ds. Zapewnienia Pracy Ludności Obwodu Kaliningradzkiego

W roku 2013 Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie kontynuuje współpracę z Agencją ds. Zapewnienia Pracy Ludności Obwodu Kaliningradzkiego FR w ramach realizacji zawartego w 1991 r. Porozumienia o Współpracy. W ramach współpracy odbywają się seminaria po obu stronach granicy, podczas których poruszane są tematy z zakresu doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Ponadto w czasie spotkań dochodzi do wymiany doświadczeń zawodowych w dziedzinie zatrudnienia, potrzeb rynku pracy, w tym także migracji ludności obu krajów oraz informacji statystycznych dotyczących krajowych i lokalnych rynków pracy.

- Projekt Programu Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska – Rosja 2007-2013 „Warmia i Mazury – Obwód Kaliningradzki. Pracując ponad granicami”.

Projekt „*Warmia i Mazury – Obwód Kaliningradzki. Pracując ponad granicami*” został opracowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja 2007-2013. Celem bezpośrednim projektu jest podniesienie wiedzy i kwalifikacji kluczowych pracowników publicznych służb zatrudnienia województwa warmińsko-mazurskiego i Obwodu Kaliningradzkiego, poprzez ich udział w seminariach, warsztatach oraz konferencjach, w trakcie których nastąpi wymiana doświadczeń pomiędzy partnerami. Dzięki realizacji projektu, w wyniku m.in. rozszerzenia zakresu współpracy obu partnerów dotyczącej poprawy sytuacji na rynku pracy (w tym obsługi bezrobotnych), kontaktów z przedsiębiorcami oraz przedstawicielami bezrobotnych, MŚP, placówkami edukacyjnymi i lokalnymi instytucjami rynku pracy, powstanie możliwość nawiązania partnerstw lokalnych i transgranicznych. W ramach działań projektowych w dniach 14-15 lutego br. w Olsztynie odbyła się konferencja inauguracyjna projektu, w której udział wzięło 65 osób. Celem konferencji było przybliżenie adresatom projektu idei współpracy międzynarodowej oraz założeń przedsięwzięcia. Kolejnym z zaplanowanych spotkań były pierwsze warsztaty, które odbyły się w dniach 15-19 kwietnia br. w Olsztynie. W warsztatach udział wzięło 20 osób z Polski i Rosji.

Współpraca w zakresie ochrony środowiska

- **Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej**

- Przygotowanie publikacji książkowej w języku rosyjskim poświęconej prawnym i praktycznym kwestiom dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku, które pełnić ma funkcję poradnika – zarówno dla działaczy społecznych, jak i urzędników. Zostały w niej opisane uwarunkowania prawne dotyczące dostępu społeczeństwa do informacji o środowisku. Książka rozprowadzana będzie wśród organizacji pozarządowych i urzędów obwodu kaliningradzkiego.
- Rozpoczęcie inwentaryzacji zabytków na terenie rosyjskiej części Puszczy Rominckiej. Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej koordynuje działania, w ramach których w rosyjskiej części Puszczy Rominckiej przeprowadzona zostanie szczegółowa inwentaryzacja zabytków, wydana będzie publikacja książkowa oraz ustawione zostaną znaki informacyjne.

Współpraca w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa

- **Współpraca z obwodem kaliningradzkim m.in. poprzez udział w posiedzeniach Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim**
(koordynacja: Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa)

24 maja 2013 roku w Olsztynie odbyło się posiedzenie Komisji ds. rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego, działającej przy Polsko-Rosyjskiej Radzie ds. Współpracy Regionów Rzeczypospolitej Polskiej z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej. Posiedzeniu przewodniczyli Pan Jarosław Marek Słoma - Wicemarszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Pan Władimir Aleksiejewicz Zarudnyj - Minister Rolnictwa i Rybołówstwa Obwodu Kaliningradzkiego. Na posiedzeniu określono główne kierunki współpracy w następujących obszarach:

- Współpraca i rozwiązywanie aktualnych problemów dotyczących melioracji obszarów przygranicznych Polski i Rosji.
- Wymiana doświadczeń w zakresie wspierania rozwoju rolnictwa przygranicznego, w tym rolnictwa ekologicznego i małych form gospodarczych na wsi, m.in. agroturystyki.
- Kontynuacja działań w ramach projektu partnerskiego Kaliningradzkiego Instytutu Doskonalenia Kadr Agrobiznesu oraz Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie „Wsparcie i rozwój przedsiębiorczości wiejskiej: od doświadczeń lokalnych do współpracy transgranicznej” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa – Polska – Rosja 2007-2013.
- Współpraca i wymiana doświadczeń w zakresie rozwoju doradztwa rolniczego.

- Wsparcie działań związanych z przetwórstwem rolno-spożywczym w tym przekazywanie informacji dla polskich i kaliningradzkich przedsiębiorstw dotyczących wystaw, targów międzynarodowych.
- W posiedzeniu komisji uczestniczył również Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie. Poruszono i podtrzymano konieczność współpracy w zakresie rozwiązywanie aktualnych problemów dotyczących melioracji obszarów przygranicznych Polski i Rosji.

Współpraca w zakresie infrastruktury

(koordynacja: Departament Infrastruktury i Geodezji)

Samorząd województwa we współpracy z władzami obwodu kaliningradzkiego podjął działania zmierzające do uruchomienia połączenia kolejowego Olsztyn – Kaliningrad. Początek tej inicjatywy miał miejsce w ubiegłym roku, podczas spotkania przedstawicieli władz lokalnych samorządów z przedstawicielami kolei operujących na terenie Polski i Rosji. Pociąg Olsztyn – Kaliningrad miał kursować w każdą sobotę i niedzielę w terminie od 8 czerwca do 25 sierpnia 2013 roku. Operatorzy z Polski i Rosji świadczący usługi w zakresie transportu kolejowego pasażerskiego, ustalili warunki techniczne niniejszego połączenia. Koleje rosyjskie miały obsługiwać własnym taborem odcinek Kaliningrad – Braniewo i z powrotem, natomiast polski operator miał obsługiwać odcinek Olsztyn – Braniewo na zasadzie skomunikowań w Braniewie z pociągami strony sąsiedniej.

Projekt połączenia kolejowego Olsztyn – Kaliningrad nie został zrealizowany, gdyż w ostatniej chwili strona rosyjska wycofała się z realizacji przedmiotowego pomysłu.

2. Ukraina

Samorząd Województwa prowadzi współpracę formalną z Obwodem Rówieńskim na podstawie Porozumienia o współpracy, które podpisano w dniu 9 grudnia 2003 r.; w 2011 roku w Olsztynie podpisany został Plan Pracy pomiędzy Województwem Warmińsko-Mazurskim a Obwodem Rówieńskim na lata 2011-2013.

Jednakże wspólne przedsięwzięcia regionu Warmii i Mazur prowadzone są również z innymi partnerami ukraińskimi.

Współpraca w zakresie kultury

- W dniach 19-22 września 2013 r. na Rówieńszczyźnie odbyły się **XVI Dni Kultury Polskiej**. W regionie partnerskim zaprezentował się 30-osobowy Zespół Tańca Ludowego „Czeremosz” z Węgorzewa oraz grupa wokalna „Zorepad”. Podczas Dni Kultury Polskiej odbyły się też uroczystości z okazji XX-lecia działalności Towarzystwa Kultury Polskiej na

Rówieńszczyźnie im. W. S. Reymonta, w których wzięła też udział Konsul Generalny RP w Łucku, Pani Beata Brzywczy.

- **Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie** zorganizowało wystawę „Alfons Kułakowski... Stamtąd i stąd”. Inicjatywę wsparło Muzeum Etnografii i Przemysłu Artystycznego we Lwowie oraz Muzeum Narodowe w Kijowie. Wystawę w ramach „Polsko-ukraińskiego festiwalu partnerstwa” otworzyła we Lwowie Pani Anna Wasilewska (28.08.2013 r.), natomiast ekspozycję w Kijowie uroczystie otworzył Pan Marszałek Jacek Protas, który spotkał się również z Ambasadorem RP w Kijowie, Panem Henrykiem Litwinem (26-29.09.2013 roku). Przedsięwzięcie służyło promocji kultury polskiej na Ukrainie oraz poznaniu dorobku kulturowego obu partnerów.
- **IV Międzynarodowy Festiwal Radiowo-Telewizyjny „Kalinowe Mosty”**, organizowany przez Olsztyński Oddział Związku Ukraińców w Polsce oraz Rówieńską Obwodową Państwową Kompanię Radiowo-Telewizyjną.

Wydarzenie odbywa się przy współudziale samorządu województwa pod patronatem Marszałka Jacka Protasa i przewodniczącego Rówieńskiej Obwodowej Administracji Państwowej Wasyla Bertasza. Trzy pierwsze edycje przedsięwzięcia wywołały duże zainteresowanie wśród dziennikarzy, zwłaszcza na Ukrainie i sprzyjały rozwijaniu dobrosąsiedzkich stosunków między obydwojoma krajami. Niemalże znaczenie ma fakt, że dziennikarze z Ukrainy, a także z Białorusi i Łotwy z bezpośrednich źródeł dowiadują się o przemianach społeczno-gospodarczych w Polsce po jej wejściu do Unii Europejskiej, o sytuacji mniejszości narodowych w Polsce, a zwłaszcza na Warmii i Mazurach, odwiedzają różne instytucje i przedsiębiorstwa w regionie.

- **„Sąsiedzi przy stole”** – Celem tej międzynarodowej imprezy jest umocnienie przyjaznych kontaktów między partnerami sąsiadujących z Polską krajów poprzez prezentacje kulinarne i artystyczno-kulturalne. Festiwal ma charakter interaktywny – publiczność nie tylko ma okazję degustować potrawy biorące udział w konkursie na najlepszego kucharza, lecz może również brać udział w panelach dyskusyjnych na temat kuchni narodowych.

W trakcie festiwalu Iławę po raz kolejny odwiedziła delegacja z Obwodu Rówieńskiego – przedstawiciele administracji, a także ukraińscy kucharze i artyści. Tytuł najlepszego kucharza zdobyła restauracja „Szkwaroczka” w Równem na Ukrainie.

- **Wizyta Arcybiskupa Jewstratij Zoria z Cerkwi Prawosławnej Patriarchatu Kijowskiego**

Prawosławny dostojnik spotkał się z Wicemarszałkiem Województwa Jarosławem Markiem Słomą. Oprócz rozmów o ekumenizmie, wiele uwagi poświęcił sprawom eurointegracji Ukrainy. Cerkiew jest zwolennikiem zbliżenia Ukrainy z Unią Europejską. Arcybiskupowi towarzyszył także Ilarion – arcybiskup Rówieński i Ostrogski oraz poseł na Sejm RP Miron Sycz. Goszczący w Olsztynie arcybiskup Jewstratij Zoria z Cerkwi Prawosławnej Kijowskiego Patriarchatu chciał poznać, jak w praktyce wygląda unijne wsparcie dla różnego rodzaju działań charytatywnych. Był pełen podziwu dla panujących na Warmii i Mazurach relacji społecznych, w tym wyznaniowych. Jak podkreślił, to przykład godny naśladowania nie tylko w Polsce, ale nawet na arenie międzynarodowej. Swoją wizytą chciał podkreślić także zainteresowanie jego rodaków powrotem do europejskiego domu.

Współpraca w zakresie polityki jakości

- **Festiwal Dziedzictwa Kulinarnego Warmia Mazury Powiśle**, 30 sierpnia - 1 września 2013 – udział delegacji Obwodu Rówieńskiego, Obwodu Lwowskiego i Stowarzyszenia Klub Kuchni Galicyjskiej połączone ze zwiedzaniem trzech szkół profilu gastronomiczno-hotelarskim: w Olsztynie, Ełku oraz Szczytnie.

Współpraca w zakresie obszarów wiejskich i rolnictwa

- **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego** zorganizował wizytę delegacji z Ukrainy w Targach Rolnych w Ostródzie w dniach 21-23.06.2013 oraz wyjeździe studyjnym do gospodarstw rolnych. Zaproszenie skierowane było do rolników, przedsiębiorców, samorządowców z obwodów: iwano-frankowskiego, rówieńskiego i wołyńskiego (32 osoby). Celem wizyty było zwiedzanie targów, zapoznanie się z nowinkami technologicznymi w produkcji rolnej, udział w seminariach, wymiana doświadczeń w obszarze rozwoju obszarów wiejskich i podejmowania różnych inicjatyw promujących regiony.

Współpraca w zakresie zdrowia

- **Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Olsztynie** podpisał dwustronną umowę w zakresie szkolenia kadr medycznych ze Szpitalem Obwodowym w Równem. W 2013 r. szpital zorganizował dwie wizyty studyjne ukraińskich lekarzy.

Delegacja Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Równem

- W dniach 17-20 października 2013 roku w Równem odbyło się spotkanie delegacji Rówieńskiej Rady Obwodowej z Komisją Współpracy Międzynarodowej Sejmiku

Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Podczas spotkania miało miejsce m.in. przedstawienie doświadczeń realizacji wspólnych projektów, finansowanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w ramach programu Polska Pomoc oraz spotkanie z władzami miasta Kostopól.

3. *Francja – departament Côtes d’Armor*

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego od 2000 roku współpracuje z Radą Generalną departamentu Côtes d’Armor (Bretania, Francja) na podstawie podpisanego wówczas Porozumienia o współpracy. Kooperacja ta jest jednym z głównych kierunków współpracy międzynarodowej zawartych w Priorytetach Współpracy Zagranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wśród obszarów współpracy znajdują się między innymi: kultura, młodzieżowe wymiany szkolne, polityka społeczna, infrastruktura, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich. Współpraca prowadzona jest zgodnie z założeniami „Planu pracy na lata 2012-2014” podpisanego w 2011 roku pomiędzy samorządami.

Wizyta delegacji samorządu Województwa w partnerskim Côtes d’Armor

- 26-30 czerwca 2013 roku odbyła się oficjalna wizyta delegacji Województwa Warmińsko-Mazurskiego pod przewodnictwem Marszałka Województwa Jacka Protasa w departamencie Côtes d’Armor. Podczas wizyty Pan Marszałek wystąpił podczas sesji plenarnej radnych. Tematem wystąpienia była prezentacja polskich regionów oraz województwa warmińsko-mazurskiego względem Partnerstwa Wschodniego. Ponadto podczas swojej wizyty we Francji delegacja spotkała się z Ambasadorem RP we Francji Panem Tomaszem Orłowskim. Sejmik Województwa reprezentowali: Pan Przewodniczący Julian Osiecki oraz Pani Urszula Zakrzewska.

Współpraca w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa

- W dniach 21-26.09.2013 r. odbyła się wizyta jedenastu Francuzek – rolniczek z departamentu Côtes d’Armor. Celem inicjatywy było zapoznanie gości z zaprzyjaźnionego regionu z warunkami funkcjonowania rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich w województwie warmińsko-mazurskim, zasad współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z samorządami rolniczymi, Warmińsko-Mazurskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego (W-MODR), a także partnerami społecznymi działającymi w obszarze aktywizacji terenów wiejskich. Udało się również pogłębić współpracę między województwem warmińsko-mazurskim a regionem Côtes d’Armor w obszarze aktywności kobiet na obszarach wiejskich i znaleźć inspirację do dalszych wspólnych przedsięwzięć, które będą realizowane w kolejnych latach (m.in. udział Francuzek w forum sołtysów w panelu dotyczącym aktywności kobiet, wykorzystanie wiedzy nt. modeli kategoryzacji gospodarstw agroturystycznych na gruncie

województwa warmińsko-mazurskiego, włączenie gospodarstw z regionu do międzynarodowej sieci Accueil Paysan). Delegacja z Francji mogła zapoznać się z różnorodnością oferty gospodarstw i podmiotów działających na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego. Kobiety uczestniczyły również w dożynkach wojewódzkich.

Współpraca w zakresie kultury i edukacji

- **Centrum Polsko-Francuskie Cotes d'Armor Warmia i Mazury w Olsztynie:**
 - „**My French Film Festival**” organizowany wspólnie z Ambasadą Francji w Polsce. 3. edycja internetowego festiwalu kina francuskiego po raz drugi została zorganizowana w Olsztynie przez CPF. W ramach festiwalu organizowane są projekcje 10 filmów krótkometrażowych i 10 filmów pełnometrażowych z ostatnich 2-3 lat, dotąd prezentowanych wyłącznie we Francji. Festiwal jest internetowy: przez cały miesiąc filmy dostępne są dla widzów na całym świecie, w 12 językach.
 - **XX-lecie Centrum Polsko-Francuskiego, Dni Kultury Francuskiej.** Obchody 20. rocznicy powstania instytucji z udziałem delegacji z departamentu Côtes d'Armor na czele z Charlesem Josselinem, wiceprzewodniczącym Rady Generalnej (w 1993 roku jako jej przewodniczący dokonał otwarcia CPF). Podczas wizyty Pan Josselin otrzymał z rąk Wicemarszałka Województwa, Jarosława Marka Słomy, Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa. Ponadto w ramach wizyty delegacji francuskiej we współpracy z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie (Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych) – zorganizowana została ogólnopolska konferencja naukowa „Afryka – Regionalizm – Współpraca międzynarodowa”. Podczas konferencji wystąpił Charles Josselin, prezentując wykład na temat francuskich, krajowych i samorządowych doświadczeń współpracy z partnerami afrykańskimi.
 - **II Frankofoński Maraton Fotograficzny.** Konkurs fotograficzny dla młodzieży i dorosłych powiązany z językiem francuskim. Każdy dwuosobowy zespół miał za zadanie zrobić zdjęcia na 4 zadane tematy. Drużyny startujące w konkursie olsztyńskim zostały zakwalifikowane do etapu krajowego.
 - **IV Przegląd Nowego Kina Francuskiego.** Projekcje 6 filmów francuskich dotąd nie wyświetlanych w Polsce.
 - **V regionalny obóz językowy** dla młodzieży z województwa warmińsko-mazurskiego. Przez dwa tygodnie młodzież doskonaliła znajomość języka francuskiego pod opieką nauczycieli i animatorów z Côtes d'Armor. Codziennie do południa odbywały się zajęcia językowe, po południu rekreacyjne. Młodzież w grupach przygotowała ilustrowane przedstawienie w języku francuskim. Uczniowie współtworzyli także stronę internetową obozu.
 - **Program „Asystent języka francuskiego”** – program obejmuje zatrudnienie na czas roku szkolnego nauczycielki j. francuskiego pochodzącej z Francji, której zadaniem jest pomoc

w pracy statutowej Centrum oraz popularyzacja nauki języka francuskiego w szkołach w Olsztynie i na terenie województwa.

- **XVIII Dni Bretanii na Warmii i Mazurach** – coroczny cykl imprez popularyzujących kulturę francuskiej Bretanii. Przy wsparciu Rady Generalnej zaproszono zespół Mabir Trio (koncert muzyki bretońskiej w olsztyńskim MOK) oraz Danièle Plouzennec i Marie-Françoise Simier z departamentu Côtes d'Armor, które będą prowadziły spotkania w szkołach i w Centrum P-F na temat bretońskich legend i baśni.
- **Współpraca szkół** – w ramach wieloletniego projektu międzyszkolnej współpracy polsko-francuskiej, w dniach 8-9 kwietnia uczniowie III Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Olsztynie gościli u siebie 40-osobową grupę uczniów i nauczycieli z Liceum Rabelais z Saint-Brieuc (departament Côtes d'Armor). Spotkanie obu szkół odbyło się również dzięki wsparciu samorządu województwa, który przekazał środki finansowe na pokrycie części kosztów organizacyjnych związanych z tegoroczną wymianą. Po raz kolejny uczniowie olsztyńskiego "Kopernika" mieli okazję wykorzystania w praktyce nabytych w "szkolnej ławie" umiejętności językowych. Ponadto, pełniąc rolę gospodarzy, rzeczników regionu Warmii i Mazur, pokazali francuskim rówieśnikom, jak fascynujące i warte dalszego odkrywania jest połączenie polskiej kultury, tradycji i gościnności.
- **Staż w Radzie Generalnej Côtes d'Armor** – Departament Współpracy Międzynarodowej we współpracy z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim oraz Radą Generalną Côtes d'Armor zorganizował pobyt studentki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Anny Chuchulskiej, na stażu w Radzie Generalnej departamentu Côtes d'Armor. Staż trwał od 15 września do 28 października 2013 roku.

Współpraca w zakresie sportu

- Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego dofinansował uczestnictwo 3 drużyn z naszego województwa (53 uczestników) tj. „Olimpia” Elbląg, „Rona” Ełk i Huragan Morąg w Międzynarodowym Turnieju Piłki Nożnej w Guerledan we Francji w dniach 8-9 czerwca 2013 r. Udział drużyn w turnieju miał miejsce w ramach współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Departamentem Cotes d'Armor. W turnieju wzięło udział 50 drużyn z różnych krajów.
- Dofinansowanie przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zadania publicznego „Wspieranie wymiany i kontaktów sportowych w ramach realizacji projektu w zakresie sportu z regionami partnerskimi Województwa Warmińsko-Mazurskiego”. W dniach 5 -11 lipca 2013 r. w Olsztynie odbył się wspólny projekt zapaśniczy, w którym wzięła udział młodzież z Niemiec, Francji i Polski. Zaproszona ekipa zapaśnicza z Bretanii zapoznała uczestników z tradycjami ruchu zapaśniczego we Francji. Celem projektu było podtrzymanie dotychczasowej współpracy sportowej między departamentem Cotes

d'Armor a województwem warmińsko-mazurskim oraz zapoznanie uczestników z technikami charakterystycznymi dla poszczególnych stylów zapaśniczych.

Współpraca w zakresie ochrony środowiska

- **Wizyta przyrodników z Bretanii z departamentu Côtes d'Armor na terenie Nadleśnictwa Orneta.**

W dniach 13-17 maja 2013 roku przyrodnicy z Departamentu Côtes d'Armor, odwiedzili Nadleśnictwo Orneta w celu wymiany doświadczeń z zakresu ochrony przyrody i różnorodności biologicznej obecnych w zrównoważonej gospodarce leśnej.

Wizyta gości z Francji była kontynuacją wymiany doświadczeń, jakie miały miejsce w trakcie polsko-francuskiej konferencji "Fundusze europejskie dla różnorodności biologicznej", która odbyła się 7 listopada 2012 roku w warszawskiej siedzibie Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce.

Wizyta przedstawicieli z Departamentu Côtes-d'Armor była dobrą okazją dla Nadleśnictwa Orneta do pokazania konkretnych, udanych przedsięwzięć realizowanych w oparciu o projekty dotyczące zwiększania możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałania powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych oraz budowy modelowej ścieżki dydaktycznej i odtworzenia historycznej kładki spacerowej w rezerwacie Dolina rzeki Wąlszy.

W trakcie wizyty przyrodnicy z Bretanii poznali specyfikę działań, zmierzających do ochrony przyrody w toku prowadzonych przez nadleśnictwo prac w gospodarce leśnej. Zapoznali się również z metodami wykorzystania zasobów przyrodniczych do turystyki i naszym zaangażowaniem w edukację ekologiczną szerokiego grona dzieci, młodzieży i społeczności lokalnej.

Współpraca w zakresie polityki jakości

(koordynacja: Departament Polityki Jakości)

Współpraca województwa warmińsko-mazurskiego i departamentu Côtes d'Armor w obszarze polityki jakości opiera się na następujących działaniach:

1. Współpraca w zakresie realizacji „Programu poprawy jakości usług gastronomicznych i hotelarskich w regionie Warmii i Mazur w latach 2004-2013”:

- Od maja 2012 Warmińsko-Mazurska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości w partnerstwie z francuską Izbą Rzemieślniczą Côtes d'Armor realizuje projekt „PWP *Tradycyjna kuchnia na konkurencyjnym rynku*”. To już trzecie wspólne przedsięwzięcie obu partnerów

skierowane do osób pracujących w branży gastronomicznej. Adresatami projektu są mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa z branży gastronomicznej z terenu woj. warmińsko-mazurskiego, w tym członkowie sieci „Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle”. Pracownicy tych przedsiębiorstw bądź sami przedsiębiorcy, wykonujący zawód kelnera lub kucharza w ramach szkoleń przewidzianych w projekcie doskonalą umiejętności zawodowe. Wartością dodaną projektu i zarazem celem współpracy ponadnarodowej jest wypracowanie nowych rozwiązań (modeli) w zakresie rozwoju zawodowego kadr tworzących branżę gastronomiczną.

- W dniach 9-14 stycznia 2013 r. odbyła się wizyta przedstawicieli Izby Rzemieślniczej Côtes d’Armor (Francja): Pana Louisa Noëla, Prezesa Izby oraz Pana Loica Sorin, Dyrektora Miasteczka Smaku w Izbie Rzemieślniczej Côtes d’Armor w województwie warmińsko-mazurskim. Wizyta miała na celu omówienie projektów realizowanych pomiędzy Warmińsko-Mazurską Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Olsztynie, Fundacją „Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach” a Izbą Rzemieślniczą Côtes d’Armor oraz wszystkich działań do realizacji pomiędzy samorządem województwa a Izbą Rzemieślniczą Côtes d’Armor we Francji.
- 11-12 lutego 2013 r. spotkania z Panem Loickiem Sorin, Dyrektorem Miasteczka Smaku w Izbie Rzemieślniczej Côtes d’Armor, specjalistą i ekspertem branżowym ze strony Partnera z Francji w trakcie wizyty wstępnej w ramach realizacji projektu pt.: „PWP Warmia Mazury Powiśle kulinarnym regionem Europy” W dniach 4-8 listopada 2013 r. odbyła się wizyta przedstawicieli Izby Rzemieślniczej Côtes d’Armor i Rady Generalnej Côtes d’Armor, Francja w sprawie omówienia projektu utworzenia w województwie warmińsko-mazurskim „Miasteczka Smaku”.

2. Współpraca szkół o profilu gastronomiczno-hotelarskim z województwa warmińsko-mazurskiego i departamentu Côtes d’Armor w projekcie systemowym „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych”.

- W dniach 15-19.04.2013 odbyła się wizyta studyjna 7 nauczycieli zawodu kelner ze szkół o profilu gastronomiczno-hotelarskim (Zespół Szkół Nr 6 w Elku, Zespół Szkół Nr 2 w Szczytnie, Zespół Szkół Gospodarczych w Elblągu, Zespół Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie) biorących udział w projekcie systemowym „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych” w szkole partnerskiej: szkole przy Izbie Rzemieślniczej Côtes d’Armor w Ploufragan.
- W dniach 14-18 października 2013 r. odbyła się wizyta studyjna ekspertów zagranicznych w czterech szkołach gastronomiczno-hotelarskich z województwa warmińsko-mazurskiego. Eksperci ze szkół partnerskich zaangażowanych w realizację projektu „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych”, w tym ze szkoły przy Izbie Rzemieślniczej Côtes d’Armor

w Ploufragan przeprowadzili wizytacje zajęć prowadzonych z uczniami w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu, Zespole Szkół Nr 6 im. Macieja Rataja w Ełku oraz Zespole Szkół Nr 2 im. J. Śniadeckiego w Szczytnie oraz w Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie.

Współpraca polsko-francuskich organizacji pozarządowych

29 lipca 2013 roku Lokalna Grupa Działania Związek Stowarzyszeń Na Rzecz Rozwoju Gmin Północnego Obszaru Wielkich Jezior Mazurskich (LGD9) gościła 23-osobową grupę młodzieży z Francji z obszaru Lokalnej Grupy Działania Pays du Centre Ouest Bretagne – partnerskiego departamentu województwa warmińsko-mazurskiego Côtes d’Armor oraz departamentu Morbihan. Grupa przyjechała na Mazury w ramach projektu współpracy międzynarodowej „Młodzież ambasadorem swojego obszaru i Europy”.

Obie LGD zajmują się podobną problematyką dotyczącą młodzieży i zatrzymania odpływu ludności z obszarów wiejskich. Wspólna refleksja o sytuacji młodzieży na tych obszarach doprowadziła do stworzenia międzynarodowego projektu współpracy. Głównym jego celem jest umożliwienie młodzieży odkrycia bogactwa swojego obszaru i podzielenia się nim z francuskimi rówieśnikami, a co za tym idzie – rozbudzenia dumy z tego faktu i wejścia w rolę ambasadora swojego obszaru. Podczas pobytu francuska i polska młodzież uczestniczyła w warsztatach edukacyjnych „Aktywnie na Mazurach”. W programie znalazły się między innymi: wizyty w Rynie, Węgorzewie, Wydminach, Baniach Mazurskich, Srokowie, zajęcia z żeglarstwa, warsztaty rękodzieła, spływ kajakowy rzeką Sapiną. Projekt realizowany jest w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

4. Włochy

Wizyta delegacji z Prowincji Perugia na Warmii i Mazurach

Koordynacja: Departament Współpracy Międzynarodowej i Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Celem wizyty, która odbyła się 16-18 maja 2013 roku była prezentacja dobrych praktyk realizowanych w naszym województwie oraz wymiana doświadczeń w zakresie problematyki związanej z rozwojem i promocją działań w obszarze ekonomii społecznej.

Wizytę studyjną w województwie warmińsko-mazurskim przedstawiciele delegacji rozpoczęli udziałem w konferencji pn. „Stawiamy na biznes społeczny”, która odbyła się 17 maja br. w Olsztynie. Goście z Włoch przedstawili prezentację na temat roli podmiotów ekonomii społecznej, w tym spółdzielni socjalnych w rozwoju lokalnym Prowincji Perugia.

Ponadto przedstawiciele Prowincji Perugia odwiedzili Centrum Rehabilitacji i Wsparcia w Olsztynie, prowadzone przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Olsztynie. Delegaci mieli możliwość zapoznać się ze specyfiką funkcjonowania prowadzonej przez stowarzyszenie placówki. Ostatni dzień wizyty goście rozpoczęli od zapoznania się z szeroką działalnością Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym i Osobom o Podobnych Zaburzeniach w Rozwoju, wizytując Zespół Placówek Edukacyjnych w Olsztynie.

Na zakończenie wizyty w województwie warmińsko-mazurskim goście z Włoch udali się do Kamionki k. Nidzicy. Gospodarze Garncarskiej Wioski (flagowego podmiotu ekonomii społecznej w naszym województwie) przedstawili historię powstania Wioski, a także oprowadzili po głównych obiektach firmy społecznej. Biorąc pod uwagę wieloletnie doświadczenie w tworzeniu i rozwijaniu działalności podmiotów z obszaru ekonomii społecznej jakie posiada strona włoska oraz możliwość czerpania pozytywnych przykładów na potrzeby rozwoju przedsiębiorstw społecznych w naszym województwie – współpraca pomiędzy regionami będzie z całą pewnością kontynuowana w latach kolejnych z korzyścią dla każdego z partnerów.

Wizyta władz samorządowych w Prowincji Perugia

Koordynacja: Departament Współpracy Międzynarodowej i Departament Polityki Jakości

W dniach 29 lipca-1sierpnia 2013 roku z wizytą we włoskim regionie partnerskim przebywała delegacja Samorządu Województwa, na czele z Panem Wicemarszałkiem Jarosławem Markiem Słomą. W trakcie spotkań z przedstawicielami włoskich władz regionalnych poruszane były przede wszystkim tematy związane z realizacją projektów gastronomiczno-hotelarskich.

Współpraca w zakresie polityki jakości

koordynacja: Departament Polityki Jakości

Współpraca województwa warmińsko-mazurskiego i Prowincji Perugia w obszarze działań polityki jakości opiera się na następujących obszarach:

1. Współpraca w zakresie realizacji „Programu poprawy jakości usług gastronomicznych i hotelarskich w regionie Warmii i Mazur w latach 2004-2013”:

- Realizacja projektu w partnerstwie Fundacji "Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach" w Olsztynie z partnerami włoskimi: Prowincją Perugia i Akademią Smaku pt: „*PWP Tradycyjna kuchnia na Warmii i Mazurach*”. Projekt dotyczy szkolenia osób już pracujących w branży gastronomiczno-hotelarskiej w modułach: poznanie kawy, „arte bianca”, stosowanie napojów alkoholowych w kuchni, czekolada, cukiernictwo, zarządzanie w agroturystyce. Adresatami projektu są mikro – małe i średnie

przedsiębiorstwa z branży gastronomicznej z terenu woj. warmińsko-mazurskiego, w tym członkowie sieci „Dziedzictwo Kulinarne Warmia Mazury Powiśle”. Szkolenia prowadzone są przez wykładowców z Akademii Smaków w Perugii.

- Realizacja projektu w partnerstwie Fundacji "Wspieranie i Promocja Przedsiębiorczości na Warmii i Mazurach" w Olsztynie z partnerem włoskim: Akademią Smaku w zakresie: piekarnictwa, cukiernictwa i hotelarstwa, zaś w zakresie kuchni i kelnerstwa z partnerem francuskim: Izbą Rzemieślniczą Côtes d'Armor pt. „PWP Warmia Mazury Powiśle kulinarnym regionem Europy”. Projekt dotyczy szkolenia nauczycieli branży gastronomiczno-hotelarskiej z czterech szkół gastronomiczno-hotelarskich: Olsztyna, Elbląga, Ełku i Szczytna w następujących modułach: piekarnictwo, cukiernictwo, technik hotelarstwa, kucharz, kelner. Szkolenia będą prowadzone przez wykładowców z Akademii Smaków w Perugii w zakresie: piekarnictwa, cukiernictwa i hotelarstwa, zaś w zakresie kuchni i kelnerstwa przez Izbę Rzemieślniczą Côtes d'Armor.
- 13-16 maja – wizyta specjalistów i ekspertów branżowych ze strony partnera z Włoch i Francji w ramach projektu pt. „PWP Warmia Mazury Powiśle kulinarnym regionem Europy“ mająca na celu monitoring realizowanego projektu.
- 30 sierpnia-1 września 2013 r. – udział w Festiwalu Dziedzictwa Kulinarne Warmia Mazury Powiśle delegacji Prowincji Perugia oraz hodowcy i producenta wędlin z miasta Norcia, który podczas festiwalu zaprezentował tradycyjne, umbryjskie wędliny.
- 23-24 listopada 2013 r. odbył się Festiwal Wina w Rynie z planowanym udziałem producentów wina z Prowincji Perugia.

2. Współpraca miasteczek w ramach Międzynarodowego Stowarzyszenia Miast Cittaslow.

- W ramach prowadzenia biura Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow utrzymywane są codzienne kontakty z biurem i władzami Międzynarodowego Stowarzyszenia Cittaslow, którego siedziba mieści się w Orvieto w Prowincji Perugia.

3. Współpraca szkół o profilu gastronomiczno-hotelarskim z terenu województwa i prowincji w projekcie systemowym „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych”:

- W ciągu roku odbyły się 3 wizyty studyjne nauczycieli ze szkół o profilu gastronomiczno-hotelarskim (Zespół Szkół Nr 6 w Ełku, Zespół Szkół Nr 2 w Szczytnie, Zespół Szkół Gospodarczych w Elblągu, Zespół Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie) we włoskich szkołach partnerskich biorących udział w projekcie systemowym „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych”

- W dniach 14-18 października 2013 r. odbyła się wizyta studyjna ekspertów zagranicznych w czterech szkołach gastronomiczno-hotelarskich z województwa warmińsko-mazurskiego. Eksperci ze szkół partnerskich zaangażowanych w realizację projektu „*Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych*” przeprowadzili wizytacje zajęć prowadzonych z uczniami w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu, Zespole Szkół Nr 6 w Elku, Zespole Szkół Nr 2 w Szczytnie oraz Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie.

Wizyta robocza delegacji Autonomicznego Regionu Doliny Aosty w województwie warmińsko-mazurskim

W dniach 12-15 listopada 2013 roku z roboczą wizytą w regionie Warmii i Mazur przebywała delegacja z partnerskiego regionu Doliny Aosty. Włoscy partnerzy uczestniczyli w spotkaniach z przedstawicielami samorządu województwa i jednostek kultury.

Rozmowy dotyczyły między innymi:

- potencjalnych wspólnych projektów w nowej perspektywie finansowej UE;
- przedstawienia idei Senior Games 2014 i zaproszenia na imprezę strony włoskiej;
- programów współpracy transnarodowej i międzyregionalnej (przede wszystkim Programu dla Europy Środkowej i Programu Współpracy Międzyregionalnej INTERREG);
- prezentacji priorytetów programu operacyjnego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

Lotnicy z Doliny Aosty na Warmii i Mazurach

Prezes włoskiego aeroklubu i towarzyszący mu lotnicy przyjechali w dniach 18-23 maja 2013 roku na Warmię i Mazury na zaproszenie Aeroklubu Warmińsko-Mazurskiego. Goście uczestniczyli m.in. w Lotniczej Majówce Rotariańskiej. W 2014 roku planowana jest rewizyta polskich lotników w partnerskim regionie. Przewiduje się również włączenie do współpracy młodzieży z obu regionów.

Wolontariat europejski

Administracja regionu partnerskiego była organizatorem wizyty młodzieży na Warmii i Mazurach w ramach projektu „Wolontariat Europejski”. Przyjazd wolontariuszy z Autonomicznego Regionu Doliny Aosty zorganizowany został przy współpracy z Fundacją Broussia. Założeniem tej inicjatywy jest praca przy różnorodnych projektach zagranicznych

podejmowana przez młodych ludzi na zasadach wolontariatu. Młodzi Włosi przyjechali na Warmię i Mazurę w październiku br. i spędzą tu rok.

5. Litwa

Wizyta delegacji Samorządu Województwa na Litwie

6 lipca 2013 roku delegacja regionu Warmii i Mazur, na czele z Panem Wicemarszałkiem Gustawem Markiem Brzezinem wzięła udział w obchodach Dnia Mendoga w Kownie.

W czasie wizyty przedstawicieli Województwa w Czerwonym Dworze w Kownie zrealizowane zostały następujące prezentacje:

- pokaz walk rycerskich w wykonaniu reprezentacji rycerskiej województwa (także budowa rycerskiej wioski namiotowej),
- prezentacja Sieci Dziedzictwa Kulinarne,
- wystawa zasobów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie.

Spotkanie na Polach Grunwaldzkich

Na zaproszenie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w uroczystościach obchodów 603. rocznicy największej bitwy średniowiecza udział wzięła litewska delegacja na czele z merem Kowna – Panem Valerijusem Makūnasem.

Dni Grunwaldu były także okazją do spotkania ze sztuką polskich i litewskich twórców. Turyści oraz delegacje oficjalne mogły podziwiać wystawę obrazów znanego litewskiego artysty – Antanasa Obcarkasa.

Wizyta Ministra Kultury Litwy

W dniach 9-10 listopada 2013 roku władze Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego gościły w Olsztynie Pana Dariusza Mažintasa, Wiceministra Kultury Republiki Litewskiej wraz z towarzyszącą mu delegacją.

Spotkanie na Warmii i Mazurach związane było z uroczystym otwarciem Teatru im. S. Jaracza w Olsztynie, który po trzech lat rewitalizacji powrócił do swojej dawnej siedziby. Goście z Litwy uczestniczyli przy tej okazji w premierze sztuki „Damy i huzary” Aleksandra Fredry. Spotkanie Pana Wiceministra z gospodarzem regionu, Panem Marszałkiem Jackiem Protasem miało również na celu zainicjowanie współpracy instytucji kultury Samorządu Województwa

Warmińsko-Mazurskiego z ich litewskimi odpowiednikami. W tym celu zorganizowane zostały spotkania w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej oraz w Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie.

Współpraca Urzędów Pracy

Współpraca WUP w Olsztynie z Wileńską Terytorialną Giełdą Pracy opiera się na Porozumieniu o Współpracy podpisanym w 1999 roku, a także na sporządzanych każdego roku Protokołach Wykonawczych. Podczas seminariów, stanowiących podstawową formę spotkań w ramach prowadzonej współpracy, inicjowane są działania na rzecz integracji rynku pracy obu regionów. Podejmowane są również wspólne przedsięwzięcia pozwalające na wzajemne wykorzystanie doświadczeń służących zmniejszeniu skali bezrobocia i łagodzeniu jego skutków, w tym m.in. wymiana doświadczeń w zakresie doradztwa zawodowego, pośrednictwa pracy a także projektów realizowanych w ramach środków pochodzących z EFS i innych źródeł. W roku 2013 zorganizowano dwa 3-dniowe seminaria, każde dla 10 osób (5 przedstawicieli Wileńskiej Terytorialnej Giełdy Pracy oraz 5 przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie), podczas których poruszano następujące zagadnienia:

- podwyższenia jakości usług służb zatrudnienia; wymiana doświadczeń;
- zasad aplikowania oraz sposobów wdrażania projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, programów współpracy międzynarodowej i innych źródeł;
- wymiany informacji na temat sytuacji i tendencji na lokalnych rynkach pracy;
- współpracy z instytucjami rynku pracy, pracodawcami i innymi podmiotami rynku pracy w zakresie realizacji polityki prozatrudnieniowej.

6. Słowacja

Współpraca w zakresie turystyki

Współpraca między Samorządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego a Samorządem Województwa Bańsko-Bystrzyckiego realizowana jest na podstawie Porozumienia o Współpracy podpisanego w dniu 8 lipca 2003 roku.

- Działając w oparciu o podpisany list intencyjny, przedstawiciele Województwa Bańsko-Bystrzyckiego potwierdzili zainteresowanie współpracą w zakresie promocji regionów na stoiskach partnerskich podczas międzynarodowych targów turystycznych i w 2013 roku wystosowali zaproszenie na targi SlovakiaTour w Bratysławie. Celem wyjazdu była wymiana doświadczeń w dziedzinie turystyki między regionami partnerskimi oraz promocja turystyczna Warmii i Mazur na rynku słowackim. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się nowe wydawnictwa promocyjne Warmii i Mazur.

- Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego zaprosił przedstawicieli regionu ze Słowacji do uczestnictwa w Międzynarodowych Targach Turystycznych Tour Salon w Poznaniu w dniach 17-19 października 2013 r. W tegorocznej edycji targów na powierzchni wystawienniczej Warmińsko-Mazurskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej, obok reprezentantów branży turystycznej Warmii i Mazur, po raz pierwszy na wydzielonym stoisku gościli wspólnie nasi partnerzy z Bańskiej Bystrzycy i Obwodu Kaliningradzkiego. Celem udziału w targach była promocja potencjału turystycznego partnerskich regionów, w szczególności przedstawienie oferty zimowej oraz źródeł termalnych na Słowacji, tak popularnych wśród Polaków.

7. Chorwacja – Żupania Splicko-Dalmatyńska

W wyniku podpisanego w 2012 roku porozumienia, współpraca Województwa Warmińsko-Mazurskiego i Żupanii Splicko-Dalmatyńskiej opiera się na następujących obszarach:

1. Współpracy w zakresie realizacji „Programu poprawy jakości usług gastronomicznych i hotelarskich w regionie Warmii i Mazur w latach 2004-2013”:

- Aneksiem z dnia 5 kwietnia 2013 roku Żupania Splicko-Dalmatyńskiej została wpisana do programu „Poprawa jakości usług gastronomicznych i hotelarskich w regionie Warmii Mazur w latach 2004-2013”;
- 22-25 września 2013 – wizyta przedstawicieli Żupanii Splicko-Dalmatyńskiej w Olsztynie dotycząca konsultacji projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020) oraz współpracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Żupanią Splicko-Dalmatyńską połączona z wizytą na Targach „Smaki Regionów” w Poznaniu na stoisku województwa warmińsko-mazurskiego.
- 25-30 listopada 2013 r. – wyjazd studyjny do Republiki Chorwacji (Żupania Splicko-Dalmatyńska), dotyczący kategoryzacji obiektów turystycznych na obszarach wiejskich. Przedmiotem planowanej wizyty studyjnej będzie zapoznanie się z doświadczeniami chorwackimi dotyczącymi kategoryzacji obiektów turystycznych na obszarach wiejskich. W ramach wizyty odbędą się spotkania oficjalne i robocze związane z przygotowaniem systemu kategoryzacji obiektów turystycznych, dodatkowo delegacja weźmie udział w wizytach w przykładowych obiektach. W skład delegacji wejdą przedstawiciele samorządów województw warmińsko-mazurskiego, pomorskiego oraz kujawsko-pomorskiego, co wynika z realizacji zapisów trójstronnego porozumienia o współpracy międzyregionalnej, zawartego w dniu 5 sierpnia 2013 r. w Olsztynie. Do udziału w wizycie zostali zaproszeni przedstawiciele regionalnych organizacji turystycznych i regionalnych mediów, którzy przygotują relacje z przebiegu wizyty.

2. Wprowadzenie szkół o profilu gastronomiczno-hotelarskim z terenu Żupanii do projektu systemowego „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych”:

- 26 marca 2013 r. - Wpisanie szkół o profilu gastronomiczno-hotelarskim z terenu Żupanii do projektu systemowego „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych”.
- 21-25 kwietnia 2013 r. - udział 8 osób kadry zarządzającej z 4 szkół gastronomiczno-hotelarskich województwa warmińsko-mazurskiego zaangażowanych w realizację projektu, tj. Zespołu Szkół Gospodarczych w Elblągu, Zespołu Szkół Nr 6 im. Macieja Rataja w Elku oraz Zespołu Szkół Nr 2 im. J. Śniadeckiego w Szczytnie i w Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie oraz Dyrektora Departamentu Polityki Jakości w wizycie studyjnej w chorwackich szkołach turystyki i hotelarstwa w Splicie, Sibeniku i Dubrowniku.
- W dniach 14-18 października 2013 r. odbyła się wizyta studyjna ekspertów zagranicznych w czterech szkołach gastronomiczno-hotelarskich z województwa warmińsko-mazurskiego. Eksperti ze szkół partnerskich zaangażowanych w realizację projektu „Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych”, w tym ze Szkoły Cateringu i Turystyki w Splicie (Chorwacja), przeprowadzili wizytacje zajęć prowadzonych z uczniami w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu, Zespole Szkół Nr 6 im. Macieja Rataja w Elku oraz Zespole Szkół Nr 2 im. J. Śniadeckiego w Szczytnie oraz w Zespole Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie.

3. Wsparcie procedury przystąpienia Żupanii Splicko-Dalmatyńskiej do Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego.

- Zgodnie z zapisami Umowy o współpracy międzyregionalnej, podpisanej 6 sierpnia 2012 roku pomiędzy Województwem Warmińsko-Mazurskim a Żupanią Splicko-Dalmatyńską, województwo warmińsko-mazurskie wspierało region splicko-dalmatyński w procedowaniu o członkostwo w Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego. W efekcie, w dniach 21-24 października 2013 r. przedstawiciel Żupanii Splicko-Dalmatyńskiej wziął udział w Forum Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego, które odbyło się w regionie Rugii w Niemczech. Podczas forum Żupania przyjęta została w poczet członków Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego jako region kandydujący.

II. Niesformalizowana współpraca międzynarodowa Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego

1. Niemcy

a) Wolne Państwo Bawaria

Wizyta studyjna w Würzburgu poświęcona ochronie przeciwpowodziowej

W dniu 21-23.03.2013 r. odbyła się w Würzburgu wizyta studyjna poświęcona ochronie przeciwpowodziowej. Była ona efektem zawiązania porozumień między regionami Europy, uczestniczącymi w 10. Konferencji Regionów Europy ds. Środowiska ENCORE (20-22 września 2012 roku w Assen – Holandia).

W wizycie wzięli udział przedstawiciele szczebla ministerialnego regionów zrzeszonych w sieci ENCORE, zainteresowanych osiągnięciami Bawarii w kompleksowym rozwiązaniu problemów zagrożenia powodzią. Spotkanie zakończyło się dyskusją na temat rozwiązań i najlepszych praktyk w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, wdrażanych w poszczególnych regionach oraz możliwości dalszej współpracy.

Promocja Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Centrum Kultury Prus Wschodnich w Ellingen

W dniu 12.05.2013 r. w Centrum Kultury Prus Wschodnich w Ellingen odbyła promocja Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Rozpoczęła się prezentacją multimedialną o regionie, następnie zaprezentowana została wystawa prac Pana Waldemara Majchera, Prezesa Stowarzyszenia Twórców Ludowych.

XIII posiedzenie Polsko-Bawarskiej Komisji Ekspertów

W dniach 23-24.04.2013 roku odbyło się w Ratyźbonie XIII posiedzenie Polsko-Bawarskiej Komisji Ekspertów, której przewodniczył Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Władysław Bartoszewski oraz Minister Stanu ds. Federalnych i Europejskich w Kancelarii Państwa Bawarii Emilia Müller. Przedstawiciel Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wziął udział w grupie roboczej „Gospodarka, Transport, Infrastruktura i Środowisko”.

Przedstawione zostały poniższe tematy:

- Promocja gospodarcza Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Bawarii, misje gospodarcze BtoB ze szczególnym uwzględnieniem sektora gospodarki żywnościowej, turystyki, przemysłu meblarskiego, budowlanego (stolarstwo okienne i drzwiowe), budowa jachtów. Udział Województwa Warmińsko-Mazurskiego w targach gospodarczych w Bawarii.
- Wymiana doświadczeń w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii - produkcja biogazu w biogazowniach do 1 MW, małe elektrownie wiatrowe do 50 kW, energia słoneczna (kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne), gminy samowystarczalne energetycznie. Organizacja wizyty studyjnej przedstawicieli Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Bawarii.

Podczas posiedzenia ustalono, że Ministerstwo Gospodarki oraz WPHI Ambasady RP w Berlinie będą wspierać udział przedsiębiorców oraz organizacji branżowych z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w misjach gospodarczych w Bawarii i na Warmii i Mazurach organizowanych przez polskie Ministerstwo Gospodarki jak i Bawarskie Ministerstwo Gospodarki, Infrastruktury, Transportu i Technologii.

b) *Kraj Związkowy Saksonia-Anhalt*

List intencyjny o współpracy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z Krajem Związkowym Saksonia-Anhalt

W dniu 28 października 2013 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą nr XXXI/612/13 przyjął projekt listu intencyjnego dotyczącego podjęcia współpracy międzyregionalnej między Województwem Warmińsko-Mazurskim a Krajem Związkowym Saksonia-Anhalt. Kontakty partnerskie pomiędzy regionami nawiązane zostały w 2007 r. W ramach współpracy międzyregionalnej realizowane są działania w zakresie rolnictwa i ochrony środowiska. W celu lepszej koordynacji wspólnych działań i skuteczniejszego pozyskiwania środków Unii Europejskiej na planowane przedsięwzięcia strony wyraziły zainteresowanie sformalizowaniem kontaktów partnerskich oraz zgodziły się, że list intencyjny będzie najwłaściwszym sposobem nadania formalnych ram istniejącym relacjom. Zakładane w projekcie listu intencyjnego kierunki współpracy to jak dotychczas rolnictwo i ochrona środowiska. Uchwała wejdzie w życie z dniem uzyskania zgody Ministra Spraw Zagranicznych RP.

Wizyta przedstawicieli Lokalnych Grup Działania z Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Saksonii-Anhalt

W dniach 22-26.04.2013 na zaproszenie Ministerstwa Rolnictwa i Środowiska Saksonii-Anhalt odbyła się wizyta przedstawicieli Lokalnych Grup Działania z Warmii i Mazur. Celem wizyty było nawiązanie kontaktów oraz realizacja wspólnych, międzynarodowych projektów polskich i niemieckich Lokalnych Grup Działania w nowym okresie programowania 2014-2020.

Podczas wizyty przedstawione zostały doświadczenia Saksonii-Anhalt w procesie LEADER. Strona niemiecka zaprezentowała zrealizowane projekty z wykorzystaniem środków UE, które dotyczyły:

- renowacji zabytkowej substancji budowlanej,
- rozwoju turystyki na obszarach wiejskich (turystyka kulturowa i przyrodnicza),
- zachowania potencjału środowiskowego i krajobrazowego,
- pracy dzieci i młodzieży,
- przekształcenia infrastruktury gminnej w wyniku zmian demograficznych,
- wspierania pracy stowarzyszeń na wsiach,
- sieci przedsiębiorców na obszarach wiejskich – sprzedaż, dystrybucja i promocja regionalnych produktów i usług,
- kształtowania krajobrazu obszarów pokopalnianych (po wydobyciu węgla brunatnego).

Regionalne Dożynki w Magdeburgu

W dniach 21-22.09.2013 r. przedstawiciele Województwa Warmińsko-Mazurskiego już po raz czwarty gościli na Regionalnych Dożynkach w Magdeburgu gdzie promowali produkty regionalne, ofertę turystyczną i gospodarczą w „Wiosce europejskiej”.

Stoisko Warmii i Mazur obsługiwane przez pracowników Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa oraz Współpracy Międzynarodowej cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem uczestników imprezy. Goście pytali przede wszystkim o ofertę turystyczną naszego regionu oraz bazę noclegową, która znakomicie przedstawiona została w katalogu Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie.

Warmińsko-Mazurskie Dożynki Wojewódzkie

W dniu 22.09.2013 r. podczas Warmińsko-Mazurskich Dożynek Wojewódzkich w Olsztynku gościła delegacja przedstawicieli Lokalnej Grupy Działania Mittlere Altmark z Kraju Związkowego Saksonia-Anhalt. Podczas dożynek zaprezentowały się grupy artystyczne m.in. Folklorystyczna Gurpa Muzyczna „Hoahnenfoot”, Grupa Taneczna „Fitschebeen”, Grupa Artystyczna „Dähre” i Gupa Taneczna „Deelenpetter”.

Inne działania prowadzone we współpracy z niemieckimi partnerami

- **Konferencja w Berlinie pt. „Warmia i Mazury – jeden region wiele twarzy”**

„Warmia i Mazury – jeden region, wiele twarzy”, pod takim tytułem odbyła się w Berlinie w dn. 25.02.2013 r. konferencja, której celem było przybliżenie Warmii i Mazur, jej historii, teraźniejszości i perspektyw niemieckim odbiorcom.

Na konferencji zgromadzili się historycy, politolodzy, pisarze, dziennikarze, nauczyciele, młodzież – dawni i obecni mieszkańcy naszego regionu, przedstawiciele mniejszości narodowych, a także sympatycy Warmii i Mazur. Anna Wasilewska, Członek Zarządu Województwa w swojej prezentacji pt. „*Dzień powszedni na Warmii i Mazurach – pomiędzy modernizacją a stereotypami*”, przedstawiła obecną sytuację w regionie oraz perspektywy rozwoju społeczno-gospodarczego.

W konferencji uczestniczyli również przedstawiciele mniejszości narodowych zamieszkujących województwo warmińsko-mazurskie. Konferencji towarzyszyło otwarcie wystawy fotograficznej uczniów z Polski i z Niemiec poświęconej śladom Prus Wschodnich na Warmii i Mazurach.

- **Dofinansowania przedsięwzięć współpracy międzynarodowej realizowanych z partnerem niemieckim**

1. Wspólna organizacja z Gminą Miejską Lidzbark Warmiński partnerskiej wymiany młodzieży w dn. 12-18.05.2013 r. (wyjazd uczniów z Gimnazjum nr 1 w Lidzbarku Warmińskim do Chrześcijańskiego Gimnazjum w Jenie-Niemcy) i 5-12.10.2013 r. (przyjazd uczniów z Chrześcijańskiego Gimnazjum w Jenie do Gimnazjum nr 1 w Lidzbarku Warmińskim). W ramach projektu młodzież zajęła się aspektami historii Polski i Niemiec po II wojnie światowej, poznała kulturę, zwyczaje, tradycje, system szkolnictwa oraz demokrację w obu państwach. Celem wyjazdu było również doskonalenie w praktyce umiejętności językowych zdobytych w szkole.
2. Wspólna organizacja z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Olsztynie przyjazdu 8-osobowej delegacji przedstawicieli Krajowego Przedsiębiorstwa Leśnictwa z Kraju Związkowego Saksonia-Anhalt w dn. 21-24.05.2013 r. na Warmię i Mazury. Celem wizyty było nawiązanie kontaktów z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Olsztynie oraz zaprezentowanie istniejącej na Warmii i Mazurach infrastruktury technicznej związanej z ochroną środowiska naturalnego.
3. Wspólna organizacja z Zespołem Szkół – Gimnazjum Publicznym w Dywitach wyjazdu 29 uczniów i 3 opiekunów do partnerskiej szkoły - Marienschule w Schwagstorfie (Powiat Osnabrück, Dolna Saksonia) w dn. 22-28.05.2013 r. Celem wyjazdu było zaprezentowanie i promowanie kultury Warmii i Mazur, a także stworzenie warunków do rozwoju edukacji młodzieży szkół gimnazjalnych.

4. Wspólna organizacja z Welskim Parkiem Krajobrazowym wizyty 2 przedstawicieli Parku Krajobrazowego Drömling (Kraj Związkowy Saksonia-Anhalt) w dniach 8-10.07.2013 roku w Województwie Warmińsko-Mazurskim. Celem wizyty była wymiana doświadczeń w realizacji zadań związanych z edukacją ekologiczną oraz przedstawienie projektów udostępniania terenów objętych ochroną przyrody dla turystów. Niemieccy goście byli uczestnikami konferencji organizowanej przez WPK pt. „Możliwości wykorzystania instrumentów finansowych w ochronie przyrody i zrównoważonej turystyce”. Była to okazja do przedstawienia doświadczeń Parku Krajobrazowego Drömling w pozyskiwaniu funduszy UE. Welski Park Krajobrazowy zaprezentował natomiast założenia programowe nowo powołanej Fundacji Wel, której jednym z głównych zadań jest rozwijanie zrównoważonej turystyki.
5. Wspólna organizacja z Fundacją Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich w Giżycku wizyty studyjnej 11 przedstawicieli: Fundacji Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich, samorządów lokalnych Giżycka i okolic, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Mazurskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Giżycku, Stowarzyszenia Rotary Club Giżycko w Kraju Związkowym Meklemburgia Pomorze-Przednie w dn. 20-24.08.2013 r. Celem wizyty było poznanie doświadczeń i osiągnięć Kraju Związkowego Meklemburgii-Pomorza Przedniego w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego i rozwoju turystyki. Kluczowym punktem programu było zaznajomienie się z budową i funkcjonowaniem Akwarium Ryb Słodkowodnych Müritzeum w Waren.
6. Wspólna organizacja z Niemieckim Stowarzyszeniem Kulturalno-Socjalnym w Giżycku wyjazdu 16 członków chóru ww. Stowarzyszenia na V Religijno-Kulturalne Spotkania Byłych Mieszkańców Warmii i Mazur do Lüneburga (Dolna Saksonia) w dn. 5-8.09.2013 r.

3. Kazachstan

Współpraca w zakresie promocji gospodarczej

29 kwietnia 2013 roku w Starych Jabłonkach odbyło się spotkanie robocze z udziałem delegacji Kazachstanu, na czele z Panem Erikiem Utembajewem, Ambasadorem Kazachstanu w RP. Spotkaniu przewodniczył Pan Jacek Protas, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele administracji centralnej, na czele z Panią Elżbietą Bodio, Zastępcą Dyrektora Departamentu Promocji i Współpracy Dwustronnej w Ministerstwie Gospodarki. Spotkanie służyło omówieniu współpracy polskich i kazachstańskich regionów, realizowanej w dwóch aspektach: regionalnej współpracy bilateralnej oraz współpracy gospodarczej.

Głównym celem spotkania było omówienie kwestii dotyczących forum prezentacyjnego polskich regionów oraz firm podczas I Polsko-Kazachstańskiego Forum Regionalnego, które ostatecznie planowane jest na 2014 rok.

4. Belgia

Konferencja na temat współpracy zdecentralizowanej

W dniach 9-10 kwietnia 2013 roku odbyła się 3. Konferencja na temat współpracy zdecentralizowanej, w której udział wziął jako jedyny przedstawiciel polskich samorządów, Pan Jarosław Marek Słoma, Wicemarszałek Województwa. Zabrał on głos podczas jednego z paneli dyskusyjnych organizowanych w ramach konferencji na temat doświadczeń współpracy terytorialnej i transgranicznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego, przede wszystkim z partnerami z Obwodu Kaliningradzkiego (m.in. mały ruch graniczny).

W konferencji organizowanej przez Komitet Regionów i Komisję Europejską udział wzięli przedstawiciele samorządów terytorialnych z UE i krajów rozwijających się. Celem Konferencji było ułatwienie debaty i dialogu między jednostkami samorządów lokalnych i regionalnych Unii Europejskiej a samorządami w krajach partnerskich i instytucjami europejskimi.

Rowerem przez Warmię i Mazury

Małżeństwo z Belgii, które przemierzało rowerem Europę, aby pomóc chorym i niepełnosprawnym dzieciom odwiedziło Warmię i Mazury. Państwo Willy Op de Beck i Lizette Rombouts wyruszyli z belgijskiego Sint-Katelijne-Waver. Zaplanowana trasa obejmowała Niemcy, Polskę, Litwę i Rosję. Maraton zakończył się 14 sierpnia w Sankt Petersburgu. Pierwszym przystankiem w naszym regionie była Nidzica. Z tej okazji, przedstawiciele samorządu województwa 5 sierpnia 2013 roku spotkali się z belgijskimi gośćmi, aby wyrazić uznanie i wsparcie dla tej ważnej inicjatywy. Kolejnymi miastami na trasie rowerowego maratonu były między innymi Szczytno oraz Węgorzewo. Rowerzystom towarzyszyli dziennikarze belgijskiej telewizji, którzy przygotowywali film dokumentalny.

Była to już 8. edycja charytatywnego maratonu rowerowego. W poprzednich latach belgijskie małżeństwo odwiedziło między innymi Hiszpanię, Portugalię, Włochy, Grecję, Maroko, Szwajcarię, Turcję i Norwegię. Warto zaznaczyć, że tegoroczne rowerowe zmagania wsparł prezydent Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, Jacques Rogge.

Wizyta laureatek konkursu „Młody Polak obywatelem Europy”

W dniach 15-19 września gościła w Biurze Regionalnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli 3-osobowa grupa laureatek konkursu zorganizowanego w ramach Dnia Europy: „Młody Polak obywatelem Europy”. Nagrodą dla zwycięzców był wyjazd do Brukseli. Zwycięzczyni – Edyta Pyl (I Liceum Ogólnokształcące im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Giżycku), Ewelina Dudko (w momencie otrzymania nagrody uczennica gimnazjum

nr 2 w Elku) oraz Paulina Saramak (I Liceum Ogólnokształcące im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Giżycku) odwiedziły między innymi: Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Dom Polski Wschodniej, Komitet Regionów, Parlament Europejski, Parlamentarium, Stałe Przedstawicielstwo RP przy Unii Europejskiej, Ambasadę RP, a także Dyрекcję Generalną ds. Edukacji i Kultury.

Współpraca w zakresie zdrowia

W dniach 24-26 marca 2013 roku Dyrektor Departamentu Zdrowia i 8 dyrektorów szpitali podległych Samorządowi Województwa uczestniczyło w wyjeździe do Brukseli. Celem wyjazdu było zapoznanie dyrektorów wojewódzkich jednostek ochrony zdrowia z najważniejszymi instytucjami, organizacjami i osobami odpowiedzialnymi za funkcjonowanie ochrony zdrowia w Unii Europejskiej. Ponadto celem było nawiązanie kontaktów umożliwiających uzyskanie potencjalnych partnerów do współpracy i pozyskania środków finansowych do realizacji wspólnych projektów. W czasie pobytu w Brukseli odbyło się spotkanie z dyrektorem komisji ds. Zdrowia i Konsumentów oraz przedstawicielem Europejskiego Sojuszu na Rzecz Zdrowia Publicznego. Podczas spotkań poruszano tematy opieki transgranicznej, polityki zdrowotnej UE, zdrowia publicznego, psychicznego i polityki NGOs.

III. Współpraca w ramach instytucji międzynarodowych

1. *Euroregion Bałtyk*

Euroregion Bałtyk (ERB) jest trwałą politycznie i dobrze ugruntowaną instytucją współpracy w południowo-wschodniej części Regionu Morza Bałtyckiego, składającą się z ośmiu regionów Danii, Litwy, Polski, Rosji i Szwecji. Był on pierwszym Euroregionem, który formalnie obejmował partnera z Federacji Rosyjskiej. Od swoich początków ERB dążył do osiągnięcia celów takich jak: poprawa warunków życia jego mieszkańców, promocja związków i kontaktów wśród lokalnych społeczności oraz podejmowanie działań na rzecz bardziej zrównoważonego rozwoju w regionie. Okazały się one wyzwaniem dla organizacji, która zrzeszała kraje Unii Europejskiej, kraje kandydujące oraz Obwód Kaliningradzki Federacji Rosyjskiej.

Posiedzenia Prezydium Euroregionu Bałtyk i Zarządu Stowarzyszenia Gmin RP

Euroregion Bałtyk

- 25 lutego w Gdańsku Euroregion Bałtyk zorganizował seminarium na temat rynków pracy w południowo-wschodniej części Regionu Morza Bałtyckiego. Seminarium zgromadziło polityków - członków Prezydium Euroregionu oraz ekspertów od zagadnień rynku pracy – członków Zespołu Zadaniowego Euroregionu. W programie seminarium znalazła się między innymi prezentacja danych statystycznych o zatrudnieniu w regionach członkowskich Euroregionu oraz analiza regionalnych strategii rozwoju pod kątem celów polityki zatrudnienia. Uczestnicy seminarium przyjęli deklarację, która wyznacza najważniejsze kierunki działań. Będą to: wspieranie mobilności pracowników na obszarze Euroregionu Bałtyk oraz walka z bezrobociem młodzieży. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie zgłosił propozycję, aby wspólne działania rozpocząć od bliższej współpracy jednostek sieci EURES z regionów członkowskich (sieć publicznych służb zatrudnienia z krajów europejskich). Zgodnie z nią na obszarze Euroregionu Bałtyk miałyby zostać stworzone regionalne zespoły EURES, które wyznaczyłyby swoich koordynatorów. Propozycja spotkała się z uznaniem i akceptacją uczestników. Priorytetowe znaczenie będzie miał także udział Euroregionu Bałtyk w Baltic Sea Labour Forum. Jest to forum międzynarodowego dialogu społecznego, które formułuje opinie i zalecenia dotyczące polityk społecznych i zatrudnienia. Zrzesza ponad 20 instytucji z Regionu Morza Bałtyckiego: konfederacje związków zawodowych, stowarzyszenia pracodawców, Radę Państw Morza Bałtyckiego i Konferencję Parlamentarną Morza Bałtyckiego.
- Prezydium Euroregionu Bałtyk zebrało się 26 lutego na posiedzeniu w Gdańsku. Obradom przewodniczył nowy Prezydent Euroregionu – Pan Per Ole Petersen z Bornholmu. Na posiedzeniu w Gdańsku Prezydium Euroregionu Bałtyk przyjęło plan pracy na lata 2013-2014. Głównym celem wspólnych działań Euroregionu Bałtyk będzie wdrażanie zapisów

Agendy ERB 2020 i dzięki temu uczynienie z ERB skutecznego narzędzia politycznego, jak również uczynienie Euroregionu wydajnym w podejmowaniu wspólnych wyzwań. Treść tego planu pracy jest kontynuacją zapisów określonych w planie pracy przyjętym w roku 2012. Działania planowane by pomóc interesariuszom ERB podejmować wspólne wyzwania dotyczą następujących kwestii: wspierania współpracy młodzieżowej w ramach Rady Młodzieżowej ERB; ułatwiania współpracy biznesowej z naciskiem na klastry i umiędzynarodowienie małych i średnich przedsiębiorstw; rozwijania silniejszej współpracy dotyczącej zagadnień rynku pracy oraz wspólnego działania na rzecz ochrony wód. Działania zaplanowane by wzmocnić rolę polityczną ERB we współpracy transgranicznej w Regionie Morza Bałtyckiego podzielono na zewnętrzne i wewnętrzne. Na zewnątrz, ERB będzie podtrzymywał dialog z instytucjami Unii Europejskiej i Regionu Morza Bałtyckiego w takich obszarach jak: wdrażanie Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego, programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa w Regionie Morza Bałtyckiego. Od wewnątrz, ERB będzie starał się wzmocnić organizując Czwarte Doroczne Forum, podejmując kroki ku uzyskaniu osobowości prawnej i zmiany swoich struktur, poprawiając wydajność dzięki połączeniu Zespołów Zadaniowych: ds. Polityki Spójności i Strategii Bałtyckiej oraz badając możliwości powołania Europejskich Ugrupowań Współpracy Terytorialnej na swoim obszarze.

- 27 i 28 maja w Karlskronie obradowało Prezydium Euroregionu Bałtyk. Najważniejszą decyzją było wyrażenie przez Prezydium zgody na procedurę przekształcenia Euroregionu w stowarzyszenie, dzięki czemu uzyska on osobowość prawną. Od tego momentu rozpoczęły się prace nad projektem statutu nowego stowarzyszenia, którego konsultacje trwały przez drugą połowę roku. Drugą ważną decyzją Prezydium było przyjęcie stanowiska w sprawie zakresu tematycznego Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk. Spośród 11 celów tematycznych zaproponowanych przez Komisję Europejską Euroregion Bałtyk zdecydował się poprzeć cel 3: wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolniczego, rybactwa i akwakultury; cel 6: ochrona środowiska i promocja wydajności zasobów; cel 7: promocja zrównoważonego transportu i usunięcie wąskich gardeł w infrastrukturze transportowej. Wnioskowany przez Województwo Warmińsko-Mazurskie zapis umożliwiający projekty „ludzie z ludźmi” („people to people”) zdecydowano się zamieścić w załączniku. Znalazł się w nim także ogólny zapis o możliwości współpracy z Kaliningradem. Ponadto Prezydium Euroregionu wyraziło zgodę na roczny młodzieżowy projekt przygotowawczy według koncepcji LUPP, który ma służyć przygotowaniu dużego wniosku do Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk lub Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt jest skierowany do jednostek samorządu lokalnego, udział Samorządu Województwa nie będzie się wiązał z wkładem finansowym. Zatwierdzono też propozycję Rady Młodzieżowej ERB, by tematem posiedzenia Prezydium Euroregionu w listopadzie w Olsztynie była sytuacja młodzieży na rynku pracy.

- 8 listopada w Elblągu obradował Zarząd Stowarzyszenia Gmin RP Euroregion Bałtyk oraz strona polska Euroregionu. Województwo Warmińsko-Mazurskie było reprezentowane przez Panią Annę Wasilewską, Członka Zarządu Województwa. Spotkanie miało na celu określenie wspólnego stanowiska strony polskiej przed posiedzeniem Prezydium Euroregionu Bałtyk 15 listopada w Olsztynie. Województwo Pomorskie poinformowało o nowym projekcie statutu międzynarodowego stowarzyszenia, jaki w ostatnim czasie został opracowany w tamtejszym Urzędzie Marszałkowskim. Strona Polska zdecydowała, że nowy projekt powinien być podstawą do dalszych prac nad powołaniem stowarzyszenia.
- 14 listopada 2013 roku w Olsztynie Pani Anna Wasilewska, Członek Zarządu Województwa, otworzyła konferencję „Wsparcie młodych na rynku pracy – doświadczenia i perspektywy na przyszłość”, zorganizowaną wspólnie przez Euroregion Bałtyk, Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego i Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie. Konferencja zgromadziła polityków, ekspertów rynku pracy oraz młodzież z regionów członkowskich Euroregionu Bałtyk. Celem konferencji było przedstawienie działań ukierunkowanych na wsparcie zatrudnienia młodych ludzi wchodzących na rynek pracy. Zagadnienie to było ukazane z perspektywy Unii Europejskiej, państw członkowskich, samorządów regionalnych i organizacji pozarządowych. W programie znalazły się wystąpienia dotyczące inicjatywy Komisji Europejskiej „Gwarancje dla młodzieży”, działalności sieci EURES na rzecz zwiększania mobilności na rynku pracy, Ochotniczych Hufców Pracy, projektów wspierających zatrudnienie młodych osób w Euroregionie Bałtyk, projektów realizowanych przez powiatowe urzędy pracy, projektu SYPERB – Strategiczna Polityka dla Młodych w Euroregionie Bałtyk, wolontariatu oraz europejskich programów na rzecz mobilności. 15 listopada obradowało Prezydium Euroregionu Bałtyk. Województwo Pomorskie poinformowało o nowym projekcie statutu międzynarodowego stowarzyszenia, jaki przygotowały służby prawne Samorządu Województwa Pomorskiego. Odczytano również stanowisko strony rosyjskiej w tej sprawie. Prezydium zdecydowało, że dalsze prace nad statutem będą oparte na nowym projekcie. Statut ma być uproszczony i uwzględniać szczegółowe wymogi stawiane przez polskie prawo. Prezydium zdecydowało także o kontynuowaniu działalności Zespołu Zadaniowego ds. Rynków Pracy, Grupy ds. Wody i Zespołu Zadaniowego ds. Polityki Spójności. Dyskutowano także o ostatnich działaniach Rady Młodzieżowej Euroregionu Bałtyk oraz dalszym wsparciu Rady Młodzieżowej przez wolontariusza EVS. Pan Lars Albæk z Business Link Greater Copenhagen poinformował o współpracy klastrowej jaka realizowana jest na obszarze Euroregionu Bałtyk. Przedstawiono również informację o inicjatywach mających na celu umiędzynarodowienie działalności małych i średnich przedsiębiorstw, jakie podejmowane są w Regionie Kalmar oraz o przygotowaniach do nowego planu pracy na lata 2014-2015. Posiedzeniu Prezydium towarzyszyło spotkanie robocze Rady Młodzieżowej Euroregionu Bałtyk.

Doroczne Forum Euroregionu Bałtyk

4 września 2013 roku w Kalmar (Szwecja) Euroregion Bałtyk zorganizował swoje 4. Doroczne Forum Interesariuszy. Tegoroczne Forum, zatytułowane „Łączenie podmiotów lokalnych”, zgromadziło przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych oraz ekspertów i praktyków z sektora turystycznego i organizacji rynku pracy z obszaru ERB. Województwo Warmińsko-Mazurskie reprezentowała Pani Anna Wasilewska, Członek Zarządu Województwa oraz przedstawiciele Biura Regionalnego w Elblągu i Departamentu Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego.

Pierwsza część Forum pozwoliła uczestnikom dowiedzieć się więcej na temat nowych możliwości podejmowania wspólnych działań, jakie stworzy Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk, a także umożliwiła wymianę pomysłów na projekty wśród zainteresowanych. Podczas debaty interesariusze omówili też poszczególne pomysły i propozycje dotyczące celów tematycznych i priorytetów inwestycyjnych programu na następny okres programowania 2014-2020. Podczas drugiej części interesariusze starali się ocenić potencjał tzw. niebieskiego i zielonego wzrostu na obszarze południowego Bałtyku. Forum skupiło się też na turystyce – trzecim największym sektorze gospodarki w Unii Europejskiej, prezentując kilka projektów turystycznych z aktywnym udziałem partnerów Euroregionu Bałtyk. Ostatnia część Forum była poświęcona tematowi poprawy mobilności pracowników. Złożyły się na nią:

- prezentacje projektów dotyczących mobilności pracowników realizowanych obecnie przez partnerów z obszaru ERB,
- dyskusja o ideach i potrzebach przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych, zaangażowanych w projekty zwiększające mobilność pracowników i zatrudnienie w Regionie Morza Bałtyckiego.

Na posiedzeniu 5 września Prezydium Euroregionu Bałtyk omawiano sprawę powołania międzynarodowego stowarzyszenia. W związku z nieobecnością na posiedzeniu strony rosyjskiej Prezydium ERB zdecydowało poprosić partnerów z obwodu kaliningradzkiego o odpowiedź w sprawie ich stanowiska dotyczącego powołania stowarzyszenia, poprosić polskie regiony o rozważenie umieszczenia w nich tymczasowej siedziby Stałego Międzynarodowego Sekretariatu oraz szwedzkie regiony o rozważenie możliwości przedłużenia funkcjonowania Sekretariatu w Växjö. Prezydium zapoznało się również z informacjami na temat działalności Rady Młodzieżowej Euroregionu Bałtyk, współpracy wodnej, Zespołu Zadaniowego ERB ds. Rynku Pracy i współpracy z innymi organizacjami bałtyckimi.

Wydarzeniem towarzyszącym Forum było spotkanie inauguracyjne projektu SYPERB, w którym wziął udział pracownik Departamentu Współpracy Międzynarodowej i przedstawiciel Rady Młodzieżowej. Spotkanie miało na celu przedstawienie zadań projektu, który polegać ma na prowadzeniu regularnych badań ankietowych wśród młodzieży i tworzeniu na tej podstawie polityki młodzieżowej. Partnerem projektu powinny być gminy z każdego regionu Euroregionu Bałtyk.

2. *ENCORE – Konferencja Regionów Europy ds. Środowiska*

ENCORE jest polityczną platformą i forum regionalnych ministrów środowiska i innych politycznych liderów odpowiedzialnych za zagadnienia środowiska i zrównoważonego rozwoju. ENCORE poprzez współpracę polityków regionalnych chce przyczynić się do skutecznego wdrażania unijnej polityki ochrony środowiska, aby poprawić jakość zarządzania środowiskiem i wnieść wkład w zrównoważony rozwój regionów Europy.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach działalności sieci ENCORE w 2013 roku:

- udział w spotkaniu grupy sterującej ENCORE w Göteborgu (Szwecja) w dniach 11-12 kwietnia 2013 r.,
- udział w spotkaniu reprezentantów regionów pełniących funkcję Współprzewodniczących i Sekretariatu Generalnego sieci ENCORE w Assen (Holandia) w dniu 20 czerwca 2013 r.,
- prowadzenie Sekretariatu Generalnego ENCORE, w tym administrowanie stroną internetową sieci.

3. *Międzynarodowe Stowarzyszenie Miast Cittaslow*

- 15 stycznia 2013 r. – w Brukseli w Domu Holenderskim odbyło się spotkanie władz Międzynarodowego Stowarzyszenia Cittaslow i burmistrzów Cittaslow z członkami Parlamentu Europejskiego pt. „Branding Cittaslow w Europie”. Spotkanie dotyczyło wzmocnienia sieci i jej większej widoczności na arenie europejskiej.
- 13 kwietnia 2013 roku przedstawiciele Województwa Warmińsko-Mazurskiego wzięli udział w posiedzeniu Komitetu Koordynującego Stowarzyszenia w Kristinestad w Finlandii. Decyzją Komitetu do Międzynarodowego Stowarzyszenia Cittaslow przyjęte zostało kolejne miasto z naszego regionu – Gołdap.
- 17-18 maja 2013 r. odbył się Festiwal Cittaslow w Olsztynku dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 oraz z budżetu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach projektu w ramach projektu „Cittaslow – sieć miast Warmii Mazur i Powiśla stawiających na dobrą jakość życia”. Miał on za zadanie prezentację rosnącego potencjału Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow, ich rzemiosła, dziedzictwa kulturowego oraz artystycznego dorobku. W ramach Festiwalu odbyła się konferencja pt. „Cittaslow – nowe trendy rozwoju małych miasteczek w Europie oraz na świecie”.
- 7-9 czerwca 2013 r. odbyło się Zgromadzenie Ogólne Międzynarodowego Stowarzyszenia Cittaslow w Seferihisarze (Turcja). Wzięli w nim udział przedstawiciele Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow, w tym Województwa Warmińsko-Mazurskiego jako członka wspierającego Stowarzyszenia. Jak co roku wydarzenie to zgromadziło członków

stowarzyszenia z całego świata m.in. z Włoch, Korei Południowej, Chin, Holandii, Węgier, Francji, Belgii, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Stanów Zjednoczonych. 8 czerwca 2013 roku podczas obrad Zgromadzenia, z rąk Prezydenta Stowarzyszenia Pana Gian Luca Marconiego, certyfikat potwierdzający przyjęcie do sieci otrzymał Burmistrz Gołdapi, Pan Marek Miros.

- 8-10 listopada 2013 roku odbyło się posiedzenie Komitetu Koordynującego Międzynarodowego Stowarzyszenia Cittaslow w Brigishella we Włoszech, podczas którego do Stowarzyszenia przyjęte zostały Dobre Miasto i Barczewo.

4. Europejska Sieć Dziedzictwa Kulinarnego

- W dniach 27-29 stycznia 2013 r. odbyła się wizyta Pana Niklasa Fjellström – Europejskiego Koordynatora Regionalnej Sieci Dziedzictwa Kulinarnego w województwie warmińsko-mazurskim. Celem wizyty było omówienie założeń strategii dalszego rozwoju sieci Dziedzictwa Kulinarnego w całej Europie oraz stanowiska do tworzących się rozporządzeń Komisji Europejskiej w sprawie oznakowania lokalnej żywności.
- W dniach 21-24 października 2013 r. delegacja Województwa Warmińsko-Mazurskiego wzięła udział w Forum Europejskiej Sieci Regionalnego Dziedzictwa Kulinarnego, które odbyło się w regionie Rugii w Niemczech. W roku bieżącym, wzorem lat poprzednich, oprócz osób zaangażowanych w funkcjonowanie sieci na Warmii i Mazurach w skład delegacji weszli członkowie sieci Dziedzictwa Kulinarnego Warmii Mazur i Powiśla.

5. Komitet Regionów

Komitet Regionów jest organem doradczym reprezentującym samorządy lokalne i regionalne w Unii Europejskiej. Pan Jacek Protas, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego w styczniu 2010 roku po raz drugi wszedł w skład polskiej delegacji do Komitetu Regionów UE. W bieżącej kadencji Komitetu Pan Jacek Protas uczestniczy w pracach dwóch komisji:

- CIVEX (Komisja Obywatelstwa, Sprawowania Rządów, Spraw Konstytucyjnych i Zewnętrznych),
- NAT (Komisja Zasobów Naturalnych).

IV. Inne wydarzenia realizowane w ramach współpracy międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego

1. Współpraca Warmii i Mazur z przedstawicielami innych regionów i państw

V Forum Rynków Bałtyckich i Wschodnich

W dniu 4 października 2013 roku w Lidzbarku Warmińskim odbyło się V Forum Gospodarcze Rynków Bałtyckich i Wschodnich. Organizatorem wydarzenia był Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. Podczas Forum gościliśmy przedstawicieli prawie 40 przedsiębiorstw zagranicznych z obwodu kaliningradzkiego oraz Litwy, 60 przedsiębiorców z Warmii i Mazur oraz blisko 30 przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, którzy w trakcie trwania Forum uczestniczyli w panelach konferencyjnych oraz sesji rozmów kooperacyjnych B2B oraz B2P.

Tegorocznym tematem przewodnim Forum było „Partnerstwo, współpraca, integracja – na rzecz rozwoju gospodarczego”. Celem Forum było stworzenie warunków do wspólnej debaty i intensyfikacji współpracy transgranicznej przedsiębiorców z krajów członkowskich UE i krajów spoza UE, z uwzględnieniem roli jaką może odgrywać w tym procesie administracja publiczna, a także umożliwienie nawiązania bezpośrednich kontaktów gospodarczych z partnerami zagranicznymi.

Przedstawiciele Korpusu Dyplomatycznego na Warmii i Mazurach

- 29 stycznia 2013 roku **Ambasador Mołdawii** Iurie Bodrug spotkał się w Olsztynie z Marszałkiem Województwa Warmińsko-Mazurskiego Jackiem Protasem, celem zaprezentowania władzom samorządowym Mołdawii oraz omówienie możliwości współpracy regionalnej między Polską a Mołdawią. Ambasador odwiedził również Uniwersytet Warmińsko-Mazurski. Dyplomata w rozmowie z Marszałkiem wyraził wdzięczność polskim przywódcom za dotychczasowe poparcie jego kraju w dążeniu do eurointegracji i za okazywaną pomoc (m.in. Polska przekazała Mołdawii 100 tys. euro na likwidację skutków letniej suszy). Wyraził też nadzieję na pogłębienie współpracy między obydwojema krajami na szczeblu regionalnym.

Nie była to pierwsza wizyta ambasadora na Warmii i Mazurach. W grudniu 2012 roku, tuż po wizycie Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego w Kiszyniowie, Iurie Bodrug otworzył wystawę ikon mołdawskich w Kętrzynie. Kętrzyńscy harcerze natomiast zorganizowali letnią akcję humanitarną dla mołdawskiej Polonii.

- 4 lutego 2013 roku na zaproszenie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Warmię i Mazury odwiedził J.E **Ambasador Pełnomocny i Nadzwyczajny Kazachstanu w RP** Erik Utembajew. Podczas spotkania w Urzędzie Marszałkowskim omawiane były przede wszystkim zagadnienia polityczne i gospodarcze. Ambasador podkreślił wagę, jaką władze Kazachstanu przykładają do współpracy z Polską. Nadmienił, że polskie doświadczenia dotyczące wprowadzania w życie reformy samorządowej są przykładem dla Kazachstanu.
- 27 marca 2013 roku Warmię i Mazury odwiedziła Pani **Konsul Generalna Chińskiej Republiki Ludowej w Gdańsku** – Liu Yuanyuan. Była to pierwsza wizyta Pani Konsul w naszym regionie, bowiem placówkę konsularną objęła pod koniec ubiegłego roku. Podczas spotkania omawiano przede wszystkim współpracę Warmii i Mazur z Chińską Prowincją Heilongjiang. Liu Yuanyuan jest doktorem filozofii. Karierę dyplomatyczną rozpoczęła w 1976 r. w Ambasadzie Chińskiej Republiki Ludowej w Socjalistycznej Republice Czechosłowackiej. Pracowała także w Departamencie Ministerstwa Spraw Zagranicznych ds. Europy Socjalistycznej i Departamencie ds. Stosunków Europy i Azji Centralnej. Pełniła funkcję radcy w Ambasadach CHRL na Słowacji, w Czechach i Estonii.
- 24 czerwca 2013 roku z wizytą na Warmii i Mazurach przebywał **Ambasador Wielkiej Brytanii w RP** – Robin Barnett. Ambasadorowi towarzyszył Pan Martin Oksley, odpowiedzialny za kontakty gospodarcze i to właśnie te kwestie były głównym tematem rozmów Marszałka Jacka Protasa z Panem Ambasadorem.

Dyplomata zwiedził również kilka zakładów pracy na Warmii i Mazurach. Ambasador odwiedził Rybno, Lubawę, Nowe Miasto Lubawskie, Grodziczno, Frombork, Lidzbark Warmiński oraz Olsztyn. Wśród firm, które wizytował dyplomata znalazły się m.in. Eurostyl - produkujący kominki na rynek brytyjski, Libro, Szynaka oraz Mlekovita.

Ambasador miał również okazję zwiedzić miasta, związane z życiem Mikołaja Kopernika. Robin Barnett spotkał się także z niepełnosprawnymi sportowcami. Ambasador wspierał polski ruch paraolimpijski w trakcie Letnich Igrzysk Paraolimpijskich Londyn 2012.

- Marszałek Jacek Protas spotkał się 11 lipca 2013 roku się z Alexandrem Karachevtsevem, nowym **Konsulem Generalnym Federacji Rosyjskiej w Gdańsku**. Rozmowy dotyczyły szerokiej współpracy województwa warmińsko-mazurskiego z obwodem kaliningradzkim oraz jej strategicznym charakterze przede wszystkim w kontekście funkcjonowania małego ruchu granicznego. Trzeba podkreślić, że nowy Konsul aktywnie uczestniczy we współpracy polsko-rosyjskich regionów. Ostatnio był uczestnikiem konferencji „Mały ruch graniczny w teorii i w praktyce”, która odbyła się 21-22 października 2013 roku w Mikołajkach (patrz: współpraca z Rosją).

- 13 września 2013 roku region odwiedził również **Ambasador USA w Polsce – Pan Stephen D.Mull**, który spotkał się z Marszałkiem Województwa Jackiem Protasem. Była to jego pierwsza wizyta na Warmii i Mazurach po 30 latach. Rozmowy dotyczyły m.in. wydobywania gazu łupkowego oraz szeroko rozumianych odnawialnych źródeł energii. Marszałek zaprezentował przede wszystkim pomysły na rozwój regionu w kontekście nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej i dużej puli środków, jakie będą na to przeznaczone, a także inteligentne specjalizacje, o które samorząd zamierza oprzeć ten rozwój. Rozmowy dotyczyły również współpracy gospodarczej.

2. Inne zadania prowadzone przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego i jego jednostki w zakresie współpracy międzynarodowej

a) Integracja europejska

Dzień Europy

Dzień Europy to okazja do świętowania dotychczasowych osiągnięć Unii Europejskiej – trwałego pokoju, współpracy gospodarczej i podróży bez granic. W dniu 9 maja 1950 r. Robert Schuman, ówczesny minister spraw zagranicznych Francji, wezwał Francję, Niemcy i inne kraje europejskie do połączenia produkcji węgla i stali. Był to pierwszy krok w kierunku utworzenia dzisiejszej Unii Europejskiej – 27 państw zjednoczonych w poszanowaniu wolności i praworządności oraz różnorodności obywateli UE. Dzień Europy obchodzimy w rocznicę ogłoszenia deklaracji Schumana.

W tym roku Samorząd Województwa zorganizował je wspólnie z Miastem Ełk i Ełckim Centrum Kultury. W programie znalazło się m.in. Miasteczko Europejskie, a w nim stoiska edukacyjno-informacyjne o Europie, animacje i quizy europejskie dla dzieci, pokaz latawców przygotowanych w konkursie Europejski Latawiec, rozstrzygnięcie konkursu na esej „Młody Polak obywatelem Europy”. Nagrodą w konkursie na esej, dla trzech autorów najlepszych prac, był ufundowany przez Samorząd Województwa wyjazd do Brukseli mający na celu zapoznanie się młodzieży z funkcjonowaniem instytucji unijnych (patrz: współpraca z Belgią).

Europejski dzień współpracy

Europejski dzień współpracy w Mikołajkach miał na celu prezentację Programu Współpracy Transgranicznej EISP Litwa-Polska-Rosja, a w szczególności projektów realizowanych wspólnie przez Polaków, Litwinów i Rosjan i korzyści, jakie przynoszą one mieszkańcom regionów przygranicznych. W jego trakcie zaprezentowano 11 projektów współpracy transgranicznej, w tzw. *Targach projektów* udział wzięło 28 ich reprezentantów z Litwy, Rosji i Polski, którzy

mieli także okazję zaprezentować się publiczności na scenie. W ramach imprezy zorganizowano także wystawę prac nagrodzonych w konkursach plastycznym dla dzieci oraz fotograficznym, odbyły się konkursy dla publiczności i występy artystyczne. Wydarzenie spotkało się z dużym zainteresowaniem publiczności.

b) Współpraca w zakresie promocji gospodarczej Województwa

W 2013 roku wydarzenia o charakterze międzynarodowym były związane z realizacją projektu „Promocja Gospodarcza Warmii i Mazur 2013+”. Podstawowym założeniem przy organizacji tych wydarzeń było przekazanie zagranicznym partnerom województwa jak najwięcej informacji o naszym regionie, jako miejscu atrakcyjnym pod względem gospodarczym, z dobrze wykształconymi pracownikami, przedsiębiorcami prowadzącymi działalność gospodarczą, często na światowym poziomie, z dobrze rozwiniętym zapleczem naukowym. W ramach projektu zorganizowano następujące wydarzenia:

- W maju 2013 roku na zaproszenie ambasadora RP w Szwajcarii Jacek Protas, Marszałek Województwa, wraz z delegacją regionalnego przemysłu jachtowego, gościł na imprezie poświęconej promocji województwa, z okazji obchodów Święta Konstytucji 3 Maja.
- We wrześniu odbyła się misja dziennikarzy i przedsiębiorców ze Skandynawii (Szwecja i Finlandia). W czasie kilku dni goście zapoznali się z potencjałem gospodarczym i naukowym województwa, goszcząc w Elblągu, Olsztynie, Giżycku i Ełku. Odwiedzili parki technologiczne, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, spotkali się z polskimi przedsiębiorcami zainteresowanymi współpracą z zagranicznymi partnerami. W Pasłęku wzięli udział w międzynarodowej konferencji „Otwarcia na Skandynawię”, prezentującej region jako atrakcyjny gospodarczo i turystycznie dla zagranicznych inwestorów i gości.
- Na listopad zaplanowano dwie kolejne wizyty – misje. Na początku miesiąca w Elblągu, Olsztynie, Działdowie i Ostródzie dziennikarze z Austrii i Niemiec gościli w przedsiębiorstwach z kapitałem zagranicznym; mieli okazję, podobnie jak ich koledzy ze Skandynawii, spotkać się z przedsiębiorcami i zapoznać się z funkcjonowaniem instytucji wspierających biznes (strefy ekonomiczne, parki technologiczne). W drugiej połowie miesiąca zaplanowano przyjazd misji – przedsiębiorców austriackich.

c) Współpraca w zakresie ochrony środowiska

- 1. Przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska w ramach projektów międzynarodowych współfinansowanych z funduszy europejskich** (koordynacja: Departament Ochrony Środowiska)
 - **Projekt Bałtyckie Krajobrazy** (Baltic Landscape in Change – Innovative Approaches towards sustainable Forested Landscapes – Zmieniający się bałtycki krajobraz – innowacyjne podejście do zrównoważonych krajobrazów leśnych), realizowany w ramach Programu Regionu Morza Bałtyckiego na lata 2007-2013.

Projekt jest realizowany od stycznia 2012 r. do czerwca 2014 r. przez 15 partnerów z 7 krajów (Białoruś, Estonia, Finlandia, Łotwa, Norwegia, Polska, Szwecja) reprezentujących uniwersytety, instytucje zarządzające lasami oraz samorządy. Dwa główne cele projektu to utworzenie w Regionie Morza Bałtyckiego sieci Bałtyckich Krajobrazów, cechujących się innowacyjnością, współpracą między partnerami oraz programem działań mających na celu dążenie do zrównoważonego rozwoju oraz zdefiniowanie i analiza głównych problemów krajobrazowych; rozwój innowacyjnego podejścia oraz propozycje tworzenia właściwej polityki, planowania i zarządzania. Głównym zadaniem obszarów Bałtyckich Krajobrazów będzie funkcjonowanie jako długoterminowe laboratoria krajobrazowe oraz platformy dla współpracy w rozwiązywaniu problemów krajobrazowych. Bałtyckie Krajobrazy mają łączyć wiedzę międzynarodowych i regionalnych nauk stosowanych, doświadczenia lokalne oraz podejście administracji i organizacji pozarządowych. Obszary Bałtyckich Krajobrazów zostaną utworzone w Białorusi, Finlandii, Polsce oraz Szwecji. Dzięki międzynarodowej współpracy będą one skarbnicą doświadczenia, którym będzie można dzielić się w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej.

- **Projekt MANEV** (Evaluation of manure management and treatment technology for environmental protection and sustainable livestock farming in Europe - Ocena gospodarki odpadami z produkcji zwierzęcej i metod ich przetwarzania dla ochrony środowiska i zrównoważonej hodowli zwierząt), realizowany w ramach instrumentu finansowego LIFE+.

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie jest polskim partnerem projektu, który koordynowany jest przez hiszpańską spółkę publiczną SARGA z Aragonii. Pozostali partnerzy projektu to: Uniwersytet Aarhus (Dania), Uniwersytet w Mediolanie (Włochy), Research Centre on Animal Production (Włochy), GIRO Technological Centre (Hiszpania), Instituto Tecnológico Agrario de Castilla y León (Hiszpania), Consejo Superior de Investigaciones Científicas (Hiszpania). Projekt realizowany będzie do końca 2014 roku, a jego podstawowymi celami są m.in.: wykazanie, że zarówno wykorzystanie technologii przetwarzania, jak i właściwy dla środowiska system gospodarki odchodami z produkcji zwierzęcej może przyczynić się do redukcji emisji gazów cieplarnianych i jednocześnie poprawić zrównoważony rozwój, poprawa ochrony i jakości środowiska poprzez zwiększenie wykorzystania technologii przetwarzania odchodów z produkcji zwierzęcej w różnych strefach Europy, charakteryzujących się silnym nasyceniem lub nadwyżką hodowli zwierzęcej, poprawa zrównoważonego rozwoju sektora hodowli trzody chlewnej poprzez wykorzystanie

technologii przetwarzania odchodów z produkcji zwierzęcej w różnych strefach Europy, które są nasycone lub charakteryzują się nadwyżką produkcji odchodów, ujednoczenie kryteriów oceny różnych systemów technologii przetwarzania odchodów z produkcji zwierzęcej i schematów gospodarowania (głównie dla sektora trzody chlewnej), opracowanie wspólnego protokołu dla różnych stref europejskich, który określi ocenę technologii przetwarzania odchodów z produkcji zwierzęcej i schematy gospodarowania, przy uwzględnieniu czynników środowiskowych, technologicznych, energetycznych, ekonomicznych, prawnych i zdrowotnych.

- **Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej prowadzi projekt LIFEscape realizowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2007-2013**

Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej pełni w projekcie rolę beneficjenta wiodącego, partnerami projektu są ponadto: Gmina Tolkmicko (Polska), Park Narodowy Żmudzi (Litwa), Uniwersytet w Kłajpedzie (Litwa), Gmina Lund (Szwecja), Gmina Sjöbo (Szwecja), Uniwersytet Linneusza w Kalmar (Szwecja), Gmina Slagelse (Dania). Realizacja projektu rozpoczęła się 12 maja 2011 i trwała do 31 października 2013 r.

Podstawowym celem projektu jest wypracowanie na drodze współpracy międzynarodowej wzorców ochrony krajobrazu, służących realnemu wdrażaniu postanowień Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Głównym kierunkiem podejmowanych działań będzie zachowanie krajobrazów naturalnych i półnaturalnych, zapobieganie wprowadzaniu dysharmonii w krajobrazie, a także rewaloryzacja krajobrazów zdewastowanych.

d) Współpraca w zakresie turystyki

- **Działania o zasięgu międzynarodowym w ramach projektu „Kampania promocji turystycznej Warmii i Mazur”**

Kluczowe założenia w projekcie „Kampania promocji turystycznej Warmii i Mazur” dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013, oparto na zwiększeniu rozpoznawalności regionu Warmii i Mazur w Polsce i za granicą, zintensyfikowaniu zainteresowania przyjazdem do regionu oraz zbudowaniu marki turystycznej regionu na nowych obszarach oddziaływania. Głównym działaniem ww. projektu jest realizacja kampanii medialno-wizualnej skierowanej na rynek Polski oraz wybrane kraje europejskie, tj.: Niemcy, Litwę, Czechy, Słowację, Ukrainę i Belgię.

e) Współpraca w zakresie oświaty

- **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie**

- Współpraca z nauczycielami fińskiej szkoły – organizacja szkolenia na temat: „Fenomen Fińskiego Systemu Edukacji”.
- Organizacja konferencji dla nauczycieli języka angielskiego – sposoby nauczania języka angielskiego w szkole fińskiej,
- Wizyta studyjna w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” – nauczyciel konsultant ds. informatyki i mediów edukacyjnych uczestniczył w wizycie studyjnej we Włoszech. Temat wizyty to nauka i technologia informacyjna: nowe sposoby nauczania. Brali w niej udział przedstawiciele z Bułgarii, Danii, Estonii, Finlandii, Grecji, Hiszpanii, Litwy, Macedonii, Portugalii, Słowenii i Wielkiej Brytanii.

- **Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Elblągu**

- Dzięki kilkuletniej współpracy W-MODN w Elblągu z hrabstwem Lincolnshire w Wielkiej Brytanii, sześciu konsultantów W-MODN odbyło szkolenie w Lincoln, poznając przykłady realizacji podstawy programowej, zarządzania placówką oraz pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Nowe doświadczenia i rozwiązania zostały włączone do oferty szkoleniowej naszego Ośrodka.

- **Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim**

- Organizacja obozu dla 38 dzieci niepełnosprawnych ze stowarzyszenia Kijowsko-Polska Młodzieżowa Asocjacja „Młodzi i Kreatywni”.
- Przedstawienie oferty edukacyjnej szkoły dla młodzieży z Ukrainy i Rosji, w wyniku której podjęło naukę w naszej szkole 15 uczniów z Ukrainy i 6 z Rosji.
- Organizacja II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Metodycznej – konferencja dla nauczycieli języka ukraińskiego oraz nauczycieli szkół z ukraińskim językiem nauczania na Warmii i Mazurach.

f) Współpraca w zakresie kultury

- **Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Stębarku**

- Grunwald Cup – młodzieżowe turnieje baseballa, w których uczestniczą zawodnicy z państw wchodzących niegdyś w skład Unii Jagiellońskiej.
- Grunwald Art – współpraca rozwijana w ramach powstającego partnerstwa Warmii i Mazur z Kownem. Podczas Dni Grunwaldu została otwarta wystawa litewskich malarzy. Muzeum przygotowało zaś w Kownie na dzień Witolda piknik grunwaldzki.

- **Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie**

- Wystawa – Hans Joachim Albrecht „Nieobecny – obecny” – Hans Joachim Albrecht, profesor Akademii Sztuk Pięknych, absolwent Wyższej Szkoły Artystycznej w Kassel. Artysta posługuje się językiem abstrakcji. Wystawa zatytułowana „Nieobecny. Obecny” prezentowała rzeźby i rysunki będące szkicami do prezentowanych na wystawie rzeźb. Wystawa była współorganizowana z Gerhart Hauptmann Haus Dusseldorf.
- Wystawa – „Lidzbark Warmiński – Korona i perła Warmii” – wystawa planszowa przedstawiająca Lidzbark Warmiński na początku XX wieku, wykonana w Centrum Kultury Prus Wschodnich w 2003 r. Ekspozycja zorganizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem Mniejszości Niemieckiej "Warmia" oraz Stowarzyszeniem w Muzeum – Zamek lidzbarski "Biały Kruk Gotyku”.
- Wystawa – „Od Borodino do Paryża (1812-1815)” – wystawa poświęcona kampanii napoleońskiej w latach 1812-1815 zawierała materiały przygotowane przez Obwodowe Muzeum Historyczno-Artystyczne w Kaliningradzie, pod patronatem Ministerstwa Kultury Obwodu Kaliningradzkiego oraz Rosyjskiego Centrum Nauki i Kultury w Gdańsku.
- Wystawa „Partnerstwo Mrągowo - Grunberg w fotografii” – wystawa poświęcona współpracy dwóch miast partnerskich Mrągowo i Grunberg i współpartnerskich miastu Toro (Hiszpania), Condom (Francja) i Limanowa, Zielonogradsk (Rosja).
- Projekt „Szlakiem I wojny światowej na Warmii i Mazurach” - Pracownicy Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie wspólnie z muzealnikami z Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Kaliningradzie przeprowadzili rekonesans po miejscach związanych z I wojną światową, celem projektu było przygotowanie dokumentacji fotograficznej oraz pokazanie pól bitew, cmentarzy i innych pamiątek. Miejsca gdzie przeprowadzono badania: Olsztyn.
- Międzynarodowa konferencja „Pierwsza wojna światowa w historii i kulturze Rosji i Europy” - Konferencja zorganizowana przez Uniwersytet w Kaliningradzie oraz Muzeum Historyczno-Artystyczne w Kaliningradzie. Pracownicy Muzeum Warmii i Mazur wygłosili w Kaliningradzie referaty.
- Partnerstwo Muzeum Warmii i Mazur z Norweskim Instytutem Badań nad Dziedzictwem Kulturowym (The Norwegian Institute for Cultural Heritage Research) – przedmiotem partnerstwa jest realizacja projektu pt. „Konserwacja i restauracja Zamku w Lidzbarku Warmińskim – perły architektury gotyckiej – II etap”, który będzie realizowany w Lidzbarku Warmińskim w latach 2014-2016. Współpraca partnerów będzie polegać na wymianie doświadczeń z zakresu konserwacji zabytków, upowszechnianiu dobrych praktyk w tej dziedzinie i popularyzacji wiedzy o nowoczesnych metodach i technikach konserwatorskich.
- Projekt – „Seminarium dla wolontariuszy w ramach zajęć edukacyjnych organizowanych przez Fundację Borussia” – w spotkaniu wzięło udział 14 osób, które pochodziły z Regionu

Autonomicznego Doliny Aosty we Włoszech, Niemiec oraz Ukrainy. W trakcie zajęć wolontariusze zdobyli wiedzę na temat historii Zamku, Muzeum i regionu Warmii i Mazur.

- „VII Dni Wileńskie na Mazurach” – doroczne prezentacje dorobku środowiska Polaków na Wileńszczyźnie, a w szczególności działaczy kulturalnych skupionych wokół Muzeum Etnograficznego Wileńszczyzny w Niemenczynie, w dziedzinie zachowania polskiej tradycji kulturalnej na Litwie. Celem Dni Wileńskich na Mazurach jest promocja, popularyzacja i wsparcie działalności Polaków na Wileńszczyźnie w ich pracy na rzecz utrwalania polskiej tradycji kulturalnej i patriotycznej, szczególnie w dziedzinie zaangażowania w tę pracę młodego pokolenia, a także podtrzymywanie bezpośredniego kontaktu społeczności Szczytna i Powiatu Szczycieńskiego z rodakami na Wileńszczyźnie. Ze strony litewskiej partnerem projektu jest Muzeum Etnograficzne Wileńszczyzny w Niemenczynie.
- Wydarzenie kulturalne – „III Niedziela Palmowa na ziemi szczycieńskiej” – celem spotkań jest prezentacja zwyczajów wielkanocnych Wileńszczyzny oraz towarzyszącej im plastyki obrzędowej, zwłaszcza zaś zapoznanie społeczności powiatu szczycieńskiego z tradycją – sięgającą średniowiecznych odpustów na św. Kazimierza. Ze strony litewskiej partnerem projektu jest Muzeum Etnograficzne Wileńszczyzny w Niemenczynie.
- Wystawa – „The World of the Secret Balts” („Świat tajemniczych Bałtów”) – udział w międzynarodowej wystawie archeologicznej „Świat tajemniczych Bałtów”) poświęconej kulturze Bałtów organizowanej w Muzeum Ziemi Morawskiej w Brnie – wypożyczenie 69 obiektów inwentarzowych (przygotowanie konserwatorskie i opracowanie naukowe wybranych obiektów). Przewidywany termin otwarcia wystawy styczeń/marzec 2014 r. Obiekty zostały wypożyczone w miesiącu październiku 2013 r.

- **Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny w Olsztynku**

- Realizacja projektu “Lagoons as crossroads for tourism and interactions of peoples of South-East Baltic: from the history to present - CROSSROADS 2.0” (Zalewy jako punkt przecięcia dla turystyki i wzajemnych relacji ludzi z rejonu południowo-wschodniego wybrzeża Bałtyku: od historii do współczesności - CROSSROADS 2.0”) w ramach współpracy transgranicznej Litwa-Polska-Rosja na lata 2007-2013. Głównym celem projektu jest budowanie tożsamości rejonu południowo-wschodniego wybrzeża Bałtyku opartej na wspólnej historii tych ziem – ziem pruskich okresu wczesnego średniowiecza. Dzięki wspólnym działaniom partnerów z 3 krajów, poszerzeniu ulegnie oferta turystyczna muzeów i regionów biorących udział w projekcie.

Najważniejsze działania partnerów w projekcie to:

- budowa muzeum na wolnym powietrzu na terenie Obwodu Kaliningradzkiego – osada z epoki Wikingów;
- organizacja wspólnych wykopalisk archeologicznych na terenie Polski, obwodu kaliningradzkiego i Litwy – udział w nich wezmą międzynarodowe ekipy badawcze;

- organizacja konferencji naukowej „Klucz do historii – kluczem do przyszłości”, podczas której przedstawione zostaną wyniki wykopalisk;
 - publikacja wyników wykopalisk;
 - publikacja naukowej książki „Mity, podania i legendy starożytnych Prus” w 4 językach: polskim, angielskim, litewskim i rosyjskim;
 - organizacja interaktywnych festiwali średniowiecznego rzemiosła;
 - organizacja w Gdańsku i na Litwie wystaw poświęconych nadmorskiego krajobrazowi kulturowemu.
- W dniach 28-29 sierpnia 2013 roku na terenie Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku odbyła się konferencja „Dobre praktyki w realizacji zadań związanych z Konwencją UNESCO z 2003 roku w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego”. W konferencji zorganizowanej przez Narodowy Instytut Dziedzictwa i Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego uczestniczyli przedstawiciele instytucji państwowych, samorządowych i społecznych z Polski i z zagranicy m.in. z Belgii, Litwy, Węgier i Wielkiej Brytanii. Konferencję otworzył wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Żuchowski oraz wicemarszałek województwa Jarosław Marek Słoma.
- **Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie**
- „Plener plastyków ukraińskich z Kijowa i okolic” – wystawa w Galerii Marszałkowskiej
- **Wojewódzka Biblioteka Publiczna im.Sukertowej-Biedrawiny w Olsztynie**
- Biblioteka Niemiecka i Medioteka Języka Niemieckiego – powstała na mocy porozumienia o współpracy pomiędzy WBP w Olsztynie a Goethe-Institut podpisanego pod koniec 2008 r. Jest to piąta tego typu placówka w Polsce. Na mocy porozumienia, Goethe Institut wspiera budowę i aktualizację zasobów WBP w Olsztynie w języku niemieckim, a także inicjowane są różnego typu wydarzenia np. spotkania autorskie, szkolenia, wykłady i wystawy.
- Ameryka w Twojej Bibliotece („america@your library®”) – program realizowany w partnerstwie między ambasadą USA a wybranymi bibliotekami publicznymi w Polsce. Celem programu jest pogłębianie wiedzy na temat Stanów Zjednoczonych oraz działanie na rzecz obopólnego zrozumienia pomiędzy Polakami a Amerykanami. Program zapewnia bezpłatny dostęp do ponad 30 komercyjnych baz danych, umożliwia korzystanie z kolekcji anglojęzycznych książek, a także udział w organizowanych w ramach projektu warsztatach, spotkaniach, pokazach i innych wydarzeniach kulturalnych, poświęconych Stanom Zjednoczonym Ameryki.
- Rozbudowa WBP w Olsztynie jako centrum współpracy transgranicznej o zasięgu regionalnym. Celem ogólnym projektu była aktywizacja trójstronnej współpracy

transgranicznej (partnerzy z Obwodu Kaliningradzkiego i Litwy) w dziedzinie kultury oraz zagwarantowanie jej ciągłości i stałego charakteru poprzez zapewnienie odpowiedniej bazy infrastrukturalnej i organizacyjnej. Projekt miał również wpłynąć na wzmocnienie potencjału bibliotek publicznych, jako centrów współpracy transgranicznej o zasięgu regionalnym, wzmocnienie społecznej i kulturowej integracji obszarów transgranicznych poprzez zbudowanie wieloletniej trójstronnej strategii współpracy transgranicznej bibliotek publicznych, w tym wygenerowanie powtarzalnych wydarzeń kulturalnych, a także przyczynić się do wzrostu dostępności nauczania ustawicznego wśród kadry bibliotek. Wystawy i wydarzenia kulturalne z udziałem partnerów zagranicznych.

- **Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie**

- VII Międzynarodowy Festiwal Teatralny DEMOLUDY – prezentacja spektakli oraz teatrów z Europy Środkowej i Wschodniej, m.in. z Czech, Słowacji i Rosji.
- IX Ogólnopolskie Dni Teatru Ukraińskiego – Prezentacja spektakli teatrów ukraińskich dla mniejszości ukraińskiej naszego regionu. W tym roku zaprezentowane zostaną trzy spektakle z Ukrainy: „Sołodka Darusia”, „Natuś” oraz „Nacja”.

- g) **Współpraca w zakresie sportu**

- **Mistrzostwa Europy w Motocrossie w klasie OPEN** – Mistrzostwa odbyły się 18-19 maja 2013 roku w Olsztynie pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- **70 Rajd Polski** – runda Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Europy i Rajdowych Samochodowych Mistrzostw Polski odbył się 13-15 września 2013 roku w okolicach Mikołajek.
- **Mistrzostwa Europy w Piłce Siatkowej na Siedząco Kobiet i Mężczyzn** – impreza odbyła się 16-21 września 2013 roku w Elblągu.
- **Mistrzostwa Świata w Siatkówce Plażowej w Starych Jabłonkach** – Mistrzostwa odbyły się 1-7 lipca 2013 roku w Starych Jabłonkach.

- h) **Współpraca w zakresie projektów międzynarodowych i międzyregionalnych**

- **Program Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-2007-2013**

Celem Programu Litwa-Polska jest wspieranie zrównoważonego rozwoju obszaru transgranicznego poprzez wzmocnienie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej. Obszar Programu obejmuje: Litwa – regiony Alytus, Kowno, Mariampol, Taurogi oraz Wilno bez miasta Wilno; Polska – podregiony: białostocko-suwalski, ełcki, łomżyński oraz olsztyński.

Przedstawiciele województwa uczestniczą w pracach Wspólnego Komitetu Monitorującego tego Programu (WKMS), który podejmuje decyzje w najważniejszych dla jego powodzenia kwestiach. Samorząd Województwa wyznaczył również swoich przedstawicieli do prac w *Grupie roboczej ds. przygotowania Programu Litwa-Polska na lata 2014-2020*, która została utworzona w drugiej połowie 2012 r.

- **Program Litwa – Polska – Federacja Rosyjska 2007-2013 w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa**

Celem Programu Współpracy Transgranicznej Litwa - Polska - Rosja 2007-2013 jest wspieranie transgranicznych procesów rozwojowych na obszarze pogranicza litewsko-polsko-rosyjskiego. Przedstawiciele województwa uczestniczą we wdrażaniu Programu Współpracy Transgranicznej Litwa - Polska – Rosja 2007-2013 poprzez udział w pracach Komitetu Monitorującego tego Programu. Od początku realizacji Programu Komitet zatwierdził 60 projektów, w tym 7 strategicznych, na które przeznaczono ok. 135,3 mln euro. Najwięcej wniosków złożyli partnerzy wiodący z województwa warmińsko-mazurskiego 49 (z województw podlaskiego i pomorskiego po 24 wnioski).

Od dnia 26 września 2012 r. w Urzędzie Marszałkowskim funkcjonuje Filia Wspólnego Sekretariatu Technicznego Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska-Rosja. Do głównych zadań Filii należy m.in. pomoc polskim beneficjentom we wdrażaniu projektów, prowadzenie szkoleń, monitorowanie wdrażania projektów oraz promowanie ich rezultatów. Jej działalność jest finansowana ze środków Pomocy Technicznej Programu.

W nowej perspektywie finansowej program trójstronny zostanie zastąpiony dwoma programami bilateralnymi. Przedstawiciele województwa uczestniczą w spotkaniach *Wspólnego Komitetu Programującego Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Rosja 2014-2020*. Do października 2013 r. odbyło się jego pierwsze spotkanie, podczas którego została zaprezentowana ekspertyza na temat przyszłych programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa z udziałem Polski. Ponadto do końca 2013 r. przedstawiciele województwa wezmą udział w konferencji rocznej INTERACTU na temat tego Instrumentu.

- **Program Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk 2007-2013**

Celem Programu jest wzmocnienie zrównoważonego rozwoju obszaru Południowego Bałtyku poprzez wspólne, międzynarodowe działania zwiększające jego konkurencyjność i wzmacniające integrację pomiędzy ludźmi i instytucjami.

Samorząd Województwa bierze udział we wdrażaniu Programu Współpracy Transgranicznej Południowy Bałtyk poprzez udział w procesie decyzyjnym w ramach Komitetów Sterującego i Monitorującego Programu. Ponadto województwo wydelegowało swoich przedstawicieli do prac w Komitecie Programującym jego nową edycję. Obrady tego Komitetu były poświęcone przede wszystkim wyborowi celów tematycznych, które Program będzie wspierał, systemowi instytucjonalnemu i innym kwestiom wdrożeniowym. W Urzędzie Marszałkowskim funkcjonuje Regionalny Punkt Kontaktowy Programu w województwie finansowany ze środków własnych samorządu, który udziela informacji na temat możliwości aplikowania, konsultuje pomysły projektowe oraz prowadzi poszukiwania parterów dla potencjalnych beneficjentów z województwa warmińsko-mazurskiego, a także popularyzuje rezultaty Programu.

W roku 2013 nie przeprowadzono żadnego otwartego naboru wniosków. Odbyły się jedynie 2 „mini nabory” skierowane do zatwierdzonych już projektów, których celem było umożliwienie realizacji dodatkowych działań wzmacniających oddziaływanie projektów.

- **Programy Transnarodowe i Międzyregionalne**

Partnerzy z województwa warmińsko-mazurskiego mogą ubiegać się o dofinansowanie różnorodnych projektów o charakterze międzynarodowym w ramach programów współpracy transnarodowej: Region Morza Bałtyckiego oraz Europa Środkowa, a także współpracy międzyregionalnej INTERREG IV C. Pracownicy Biura Współpracy Terytorialnej w Departamencie Polityki Regionalnej udzielali informacji na temat tych programów. Obecnie trwają prace nad nowymi edycjami na lata 2014-2020, w których województwo uczestniczy za pośrednictwem Koordynatora Krajowego – Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

- **Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego**

Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego zatwierdzona przez Radę Unii Europejskiej w październiku 2009 r. stanowi pierwszy dokument strategiczny o zasięgu makroregionalnym. Jest ona traktowana, jako projekt pilotażowy w zakresie terytorialnego podejścia do planowania i stymulowania rozwoju regionalnego (w opozycji do podejścia „podziału administracyjnego” obowiązującego w obecnym okresie programowania).

Województwo warmińsko-mazurskie w toku prac nad aktualizacją planu działań Strategii opiniowało dokumenty związane z jego przygotowaniem, m.in. na temat powiązania strategii makroregionalnej z programami na lata 2014-2020. Przedstawiciel województwa uczestniczył w dorocznych warsztatach Strategii - w sesjach poświęconych rozwojowi sieci transportowych w makroregionie oraz spotkaniach *Krajowego Zespołu Roboczego ds. Wdrażania Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego* przy polskim Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

- **Projekt: „BSR TransGovernance – wielopoziomowe wsparcie wdrażania 11 obszaru priorytetowego (transport) Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego”**

Samorząd Województwa bierze udział w projekcie BSR TransGovernance w ramach Programu Współpracy Transnarodowej Region Morza Bałtyckiego 2007-2013. Realizacja projektu obejmuje lata 2012-2014.

Projekt koncentruje się na koncepcji wielopoziomowego zarządzania i stosowaniu go do skutecznego wdrażania polityk i planów transportowych (w skali makro i regionalnej), a także koncepcji „zielonego transportu”. W praktyce polega to na zaangażowaniu i współpracy przedstawicieli szczebla europejskiego (Komisji Europejskiej), krajowego (właściwych ministerstw), regionalnego (samorządów) oraz biznesu w celu wypracowania skutecznego modelu wdrażania planów transportowych różnego szczebla i stanowi kontynuację działań rozpoczętych w ramach projektu TransBaltic, w którym województwo warmińsko-mazurskie aktywnie uczestniczyło. Partnerem Wiodącym jest Region Blekinge ze Szwecji. Ponadto w projekcie uczestniczy 22 partnerów z pozostałych państw regionu Morza Bałtyckiego.

Działania w projekcie obejmowały udział przedstawiciela województwa w seminariach projektu, podczas których zaprezentowano m.in. priorytety rozwoju sieci transportowej województwa warmińsko-mazurskiego w oparciu o międzynarodowe korytarze transportowe. Ponadto zlecona została ekspertyza pt. „Perspektywy lokalizacji w województwie warmińsko-mazurskim platformy logistycznej o charakterze ogólnodostępnym zintegrowanej z siecią TEN-T, której celem jest wskazanie szans i zagrożeń dla powstania drogowo-kolejowych terminali przeładunkowych w Braniewie oraz Elku, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Komisji Europejskiej ws. Rewizji Wytycznych Sieci TEN-T. Pozostałe działania w ramach projektu skupiały się na dialogu z interesariuszami zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi na temat perspektyw rozwoju sieci transportowej w makroregionie bałtyckim w powiązaniu z rewizją transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T oraz programowaniem funduszy unijnych na lata 2014-2020.

- **Platforma S3**

W 2013 roku kontynuowana była współpraca z Platformą S3, utworzoną przez Komisję Europejską celem wspierania regionów w opracowywaniu i wdrażaniu regionalnych strategii innowacyjności w oparciu o ideę inteligentnej specjalizacji. Udział w Platformie umożliwił m.in. uczestnictwo w profesjonalnych warsztatach i szkoleniach z udziałem uznanych europejskich ekspertów oraz wymianę wiedzy i doświadczeń z innymi członkami Platformy podczas organizowanych warsztatów roboczych, na których prezentowane i omawiane były koncepcje inteligentnych specjalizacji. Obecnie w Platformie S3 zarejestrowanych jest ponad 140 regionów.

- **ENGAGE** (*Enhancing 'Next Generation Access' Growth in Europe*) – projekt realizowany w ramach Programu Współpracy Międzyregionalnej – INTERREG IVC, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Ogólnym celem Programu INTERREG IVC, jest poprawa skuteczności polityki rozwoju regionalnego w obszarach: innowacji, gospodarki opartej na wiedzy, ochrony środowiska i zapobiegania ryzyku, a także wkład w unowocześnianie gospodarki oraz wzrost konkurencyjności w Europie. Obszarem współpracy w ramach INTERREG IVC jest całe terytorium Unii Europejskiej, obejmujące 27 państw członkowskich, w tym prowincjonalne oraz najbardziej oddalone obszary. Powyższe cele projektu realizowane są poprzez wymianę, współdziałanie oraz transfer doświadczeń i dobrych praktyk:

- W dniach 10-13 września 2013 roku w Kauhajoki (Finlandia), w ramach projektu ENGAGE odbyła się konferencja dotycząca sieci szerokopasmowych wysokich prędkości (High Speed Broadband Conference) oraz spotkanie partnerskie projektu ENGAGE. Na czele delegacji Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jako jednego z partnerów projektu stanął Pan Jarosław Marek Słoma, Wicemarszałek Województwa. Kluczowym elementem spotkania było uroczyste podpisanie przez przedstawicieli władz regionów Europy, współpracujących w ramach projektu, dokumentu podsumowującego działania w projekcie. Dokument ten stanowi efekt dotychczasowych prac partnerów projektu, polegających na wymianie wiedzy i doświadczeń pozyskanych w toku prowadzenia procesów inwestycyjnych związanych z budową sieci szerokopasmowych oraz wdrażaniem narzędzi ICT w poszczególnych krajach Unii Europejskiej (Francji, Wielkiej Brytanii, Finlandii, Irlandii, Portugalii, Niemiec, Słowenii, Rumunii i Polski). Stanowi on diagnozę potrzeb regionów Europy o charakterze wiejskim względem rozwoju dostępu do sieci Internetu o wysokich i bardzo wysokich przepustowościach oraz rozwoju wysokiej jakości usług cyfrowych, wskazuje na możliwości rozwoju gospodarczego, poszerzania zasobów wiedzy, budowanie konkurencyjnej oferty usług świadczonych za pośrednictwem szybkiego Internetu, możliwości konkurowania z regionami zurbanizowanymi w obszarze inwestycji i odwrócenia tendencji migracji ludności z obszarów wiejskich.
- Oprócz prezentacji doświadczeń oraz rozwiązań inwestycyjnych podczas trzydniowego spotkania miała miejsce wizyta studyjna, w ramach której uczestnicy gościli m. in. w szkole w Kauhajoki, która w modelowy sposób wykorzystuje podłączenie do szerokopasmowego Internetu oraz innowacyjne usługi i narzędzia informatyczne w dziedzinie edukacji i rozwoju dzieci i młodzieży oraz w fabryce przetwórstwa ziemniaków, w której zostały wdrożone wysokiej jakości narzędzia elektroniczne obsługujące proces produkcji, system magazynowy i proces dystrybucyjny towaru, który nie byłby dostępny bez stałego i niezawodnego dostępu do Internetu. Ponadto umożliwiona

została wizyta na placu budowy sieci i przyłączy światłowodowych na jednym z osiedli mieszkaniowych, gdzie w ramach jednej inwestycji połączona została budowa infrastruktury teleinformatycznej z budową sieci ciepłowniczej.

i) Współpraca Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego w ramach Forum Parlamentów Południowego Bałtyku

- W dniach 16-17 maja 2013 roku w Kilonii odbyło się spotkanie ekspertów, na którym omówione zostały m.in. sprawy organizacyjne związane z przygotowaniem XI Forum Parlamentów Południowego Bałtyku. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentowali: Zbigniew Pietrzak, przewodniczący Komisji Współpracy Międzynarodowej, Wiktor Marek Leyk, szef Kancelarii Sejmiku oraz Maciej Zasada, pracownik Kancelarii Sejmiku.
- W dniach 2-4 czerwca 2013 r. w Schwerinie odbyło się XI Forum Parlamentów Południowego Bałtyku, którego gospodarzem był Parlament Meklemburgii-Pomorza Przedniego. Udział w spotkaniu wzięło blisko 90 przedstawicieli siedmiu regionów – województwa zachodniopomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego, krajów związkowych Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Szlezwika-Holsztynu, a także Wolnego i Hanzeatyckiego Miasta Hamburg oraz Obwodu Kaliningradzkiego. Obrady, w formie dyskusji panelowej, obejmowały tematykę w zakresie energii odnawialnej, turystyki oraz zintegrowanej polityki morskiej. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego reprezentowali: Julian Osiecki, przewodniczący Sejmiku, Zbigniew Pietrzak, przewodniczący Komisji Współpracy Międzynarodowej, Władysław Mańkut, przewodniczący Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych, Urszula Zakrzewska, radna Sejmiku, Jerzy Wcisła, dyrektor Biura Regionalnego UM w Elblągu, Wiktor Marek Leyk, szef Kancelarii Sejmiku, Maciej Zasada, pracownik Kancelarii Sejmiku.

j) Zadania, na realizację których, zostały przekazane dotacje w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z roku 2010 w zakresie działania integracja europejska oraz rozwijanie kontaktów i współpraca między społecznościami.

5 lutego 2013 roku Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął uchwałę w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na wykonanie zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2013 z zakresu integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami.

W wyniku podjętej uchwały dofinansowano czternaście projektów organizacji pozarządowych:

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Wysokość dotacji
1.	Towarzystwo Ratowania Dziedzictwa Kulturowego Kresów Dawnych i Obecnych „Ojcowizna”	XII Dni Kultury Polskiej w Obwodzie Kaliningradzkim	7000 zł
2.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi „Aniołowo”	Aktywne społeczności Aniołowa i St Thelowe we wspólnej Europie	6000 zł
3.	Stowarzyszenie Kulturalne „Viva art.”	7 Międzynarodowe Spotkania Artystyczne	6800 zł
4.	Fundacja Puszczy Rominckiej	Decydujmy wspólnie: Społeczeństwo obywatelskie pogranicza polsko-rosyjskiego a ochrona środowiska	6800 zł
5.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Zarząd Rejonowy w Giżycku	X-ta Biesiada Wileńska	5800 zł
6.	Stowarzyszenie „Jantar”	Międzynarodowy Festiwal Tańca Baltic Cup	5800 zł
7.	Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego Fosa	Sąsiedzka współpraca	5800 zł
8.	Fundacja Stara Szkoła	Wolontariusze europejscy dla rozwoju lokalnego (European Volunteers for the local development)	5000 zł
9.	Akademia Trzeciego Wieku przy Miejskim Ośrodku Kultury	VII Spotkanie Polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku zza Wschodniej Granicy	7000 zł
10.	Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej	Jesień poetycka 2013	5000 zł
11.	Warmińsko-Mazurski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Olsztynie	Idee humanitarne w integracji młodzieży Polski, Niemiec i Rosji	6000 zł
12.	Fundacja „Dziedzictwo Nasze”	„Śladami Ojców” pobyt edukacyjno-krajoznawczy młodzieży polonijnej z Rosji	4500 zł
13.	Stowarzyszenie Skarbników Samorządowych Warmii i Mazur w Szczytnie	Integracyjna wymiana młodzieży pomiędzy młodzieżą Rejonu Wileńskiego (Gimnazjum Niemenczyn) – Litwa a młodzieżą rejonu Warmii i Mazur (Gmina Dźwierzuty - Polska	4500 zł
14.	Stowarzyszenie Kulturalne „Viva art.”	Podaj dalej	4000 zł